

25^{AT} KONFERENCE

**XXXI. ročník celostátní konference Společnosti pro návykové
nemoci ČLS JEP a 64. ročník celostátní konference AT sekce
Psychiatrické společnosti ČLS JEP a Sekcie medicíny závislostí
Slovenskej psychiatrickej spoločnosti Slovenskej lekárskej
spoločnosti**

Copyright © MAGDALEM s.r.o., 2025

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele MAGDALEM s.r.o. Neoprávněné užití tohoto díla bude trestně stíháno.

ISBN: 978-80-88053-12-5

Konferenci pořádá **Český adiktologický institut** s odbornou garancí **Společnosti pro návykové nemoci ČLS J. E. Purkyně**.

Záštitu poskytly tyto instituce: **AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS J. E. Purkyně a Sekcia medicíny závislostí Slovenskej psychiatrickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti.**

ve spolupráci

S PARTNERY

Hlavní město Praha

„Projekt je realizován s finanční podporou hl. m. Prahy.“

Úřad vlády ČR – Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Úřad vlády České republiky

„Konference byla podpořena neinvestiční dotací k financování programu protidrogové politiky ze státního rozpočtu na rok 2025, číslo projektu B-27-05.“

A S PODPOROU

Swixx Biopharma s.r.o.
Accord Healthcare
nal von minden GmbH

JK Trading spol. r.o.
EXBIO Olomouc s.r.o.

KNIHA ABSTRAKT

8. – 12. 6. 2025
Kongres hotel Jezerka, Ústupy, Seč

PREZIDENT KONFERENCE

MUDr. Petr Popov, MHA.

PŘESED A PROGRAMOVÉHO VÝBORU

doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

PROGRAMOVÝ VÝBOR

MUDr. David Adameček

MUDr. Jiří Dolák

Mgr. et Mgr. Helena Gherasim

PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.

doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.

Mgr. Karel Kolitsch

MUDr. Andrea Miklovičová

doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

MUDr. Petr Popov, MHA

Prim. MUDr. Adéla Stoklasová

PŘESED A ORGANIZAČNÍHO VÝBORU

prof. PhDr. Matúš Šucha, Ph.D.

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Mgr. Ivo Černík

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

PhDr. Denisa Manková, Ph.D.

Bc. Štěpánka Ptáčková

Mgr. Denis Veselý

Mgr. Jana Vitásková

AKREDITACE

Asociace klinických psychologů: AKP ČR-VČ/OK/003/2025

Česká asociace adiktologů: ČAA/KK/009/2025

Česká asociace sester: ČAS/167/2025

Česká lékařská komora: 120684

OBSAH

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2025	8
REGISTRACE	8
POKYNY PRO AKTIVNÍ ÚČASTNÍKY	8
STRAVOVÁNÍ	8
EVALUACE	10
PROGRAM AT KONFERENCE	11
ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE	22
Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně)	22
Anotace Flash prezentací (řazeno abecedně)	66
Anotace workshopů (řazeno abecedně)	69
Anotace posterů (řazeno abecedně)	81
MÍSTO PRO POZNÁMKY:	87

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2025

Vážení a milí účastníci,

vítáme Vás na dalším ročníku AT konference. Věříme, že se Vám na konferenci bude líbit a odnesete si mnoho inspirujících poznatků.

Oficiální zahájení konference proběhne v pondělí 8. 6. 2025 od 9.00 v hlavním (kongresovém) sále.

REGISTRACE

Registrace pro Vás bude otevřena denně, časový rozvrh naleznete na nástěnce.

Zaplacení registračního poplatku je povinné pro všechny účastníky, tzn. i pro přednášející. Nárok na slevu mají vždy studenti po předložení studentského průkazu, důchodci, členové Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP a České asociace adiktologů.

POKYNY PRO AKTIVNÍ ÚČASTNÍKY

Pokud na konferenci budete mít **poster**, předejte jej po **příjezdu na registraci**. My o něj budeme pečovat a včas jej vyvěsíme. Během posterové sekce prosím autory, aby byly přítomni u svého posteru a připravili si krátké povídání o něm (max. 5 min). Letos se budou konat dvě posterové sekce, a to v hlavním (kongresovém) sále v pondělí a v úterý.

Přednášející prosíme, aby se dostavili do sálu minimálně **10 minut před zahájením bloku** a nahráli svou prezentaci do PC (ve spolupráci s moderátorem/technikem).

STRAVOVÁNÍ

Abychom zabránili dlouhým čekacím dobám při **obědech a večeřích**, dopředu jste si navolili stravu na celou dobu konání akce. Na základě objednávek dostanete příslušný počet lístků, na nichž bude uveden druh

jídla a které budete při stravování odevzdávat. Upozorňujeme, že v době vydávání obědů nebude otevřena restaurace.

	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK
SNÍDANĚ		7.30 – 9.00	7.30 – 9.00	7.30 – 9.00	7.30 – 9.00
OBĚD		12.15 – 14.00	13.00 – 14.00	12.30 – 13.30	od 13.00
VEČEŘE	17.30 – 19.00	17.30 – 19.00	17.30 – 19.00	19.00 – 20.00	

Nezapomeňte, že hotel požaduje **vyklizení pokojů do 10.00** v den, kdy odjíždíte. Strava a ubytování budou hrazeny na recepci hotelu.

EVALUACE

Milí účastníci,

letos jsme připravili novinku v podobě online evaluace. Níže prosím naskenujte QR kód, který vás odkáže na formulář.

Budeme rádi za vaši zpětnou vazbu, která nám pomůže v dalším směřování organizace AT konference.

NASKENUJ MĚ!!!

PROGRAM AT KONFERENCE

NEDĚLE 8. 6. 2025

19.00 - 20.00

Recepce hotelu (terasa)

Uvítání účastníků (prezident konference – prim. Popov) s drobným občerstvením

20.00 - 22.30

Malý sál

Cinegr, L., Wepper, O., Kuchař, M., Horák, J. - Projekce dokumentárního filmu "Sběratelé kratomu"

Moderátor: Mravčík, V.

PONDĚLÍ 9. 6. 2025

9.00 - 9.30

Hlavní (kongresový) sál

Slavnostní zahájení

9.30 - 10.15

Hlavní (kongresový) sál

Pilch, R. - Užívání návykových látek od historie po současnost, aneb jak se drogy mění v léky a naopak

Kalina, K. - Automedikace, závislost a úzdrava

Moderátor: Stoklasová, A.

10.45 - 12.15

Hlavní (kongresový) sál

PANELOVÁ DISKUZE

Mravčík, V., Kalina, K., Kiššová, L., Bodnár, B., Kolitsch, K. – Aktuální vývoj v oboru adiktologie

Moderátor: Richterová Těmínová, M.

12.15 - 12.45

Hlavní (kongresový) sál

POSTEROVÁ SEKCE

Dolejš, M., Veselý, D., Kubínková, N., Vavryšová, L., Procházka R. - Sebepoškozování u českých adolescentů

Janíková, B., Mravčík, V. - Analýza látek v použitých stříkačkách, projekt ESCAPE

Králová, K. - Substituční léčba depotním buprenorfinem

Schlosserová, L., Rosová, L., Zborník, T.S., Riegel, K. D. - Osobnostní fungování u pacientů se závislostí: podobnosti a specifika ve vztahu k běžné populaci

Břetislav Š., Lea Š., Eliška H. - Mladí lidé v AA – mýty a předsudky versus realita

Vidličková R., Matzová Z., Čebrová P. - Rizikové užívání liekov v adolescencii

Žák, D., Petruželka, B. - Užívání návykových látek v prostředí noční zábavy

Moderátor: Dolák, J.

14.00 - 15.30

Velký sál

Stoklasová, A. – Tajemný tianeptin

Marek, R. - Můžou se antidepresiva zneužívat? kazuistika abusu tianeptinu.

Tkáč, J. - Jsou antidepresiva účinná v léčbě závislostí

Moderátor: Miklovičová, A.

Malý sál

Habiňáková, R., Nováková, E., Šejvl, J. - Cukr, káva, limonáda...raději čaj!

Nepejchalová, M., Petruželka, B. - Jak se liší vnímání rizikivosti psychoaktivních látek od jejich popsané rizikivosti?

Duffková, M., Schmidt, A., Kořínková, M. - „Režim a pravidla vs. Vstřícnost a environmentální enrichment v soukromé léčbě závislostí“

Břetislav Š., Lea Š., Eliška H. - Spirituální zážitek

Moderátor: Kolitsch, K.

Modrý salónek

WS – Kalina, K. - Balintoidní skupina (MAX 15 ÚČASTNÍKŮ)

Žlutý salónek

WS – Novotná, M., Kubešová, T., Odehnalová, A. - To mám ale, paní učitelko, na předpis!

16.00 - 17.30

Velký sál

Pokora, J. - Drogová scéna ve věznicích v 80 letech

Koutenská, N., Lihtar, Š., Kozová, J., Bártek J.-J. - Mezi lékem a drogou: Užívání psychoaktivních látek ve vězení – trendy a výzvy

Oravcová, M., Adameček, D. - Na cestě z vězení k léčbě a pomoci druhým

Moderátor: Dolák, J.

Malý sál

Šejvl, J., Malíková, R., Habiňáková, R., Nováková, E., Jandáč, T., Kodyšová, E. - Projekt IPREV – fungování platformy a zkušenosti jejích uživatelů

Horák, J., Drkošová, N., Stanieková, P.M., Štefek, S., Řádková, S., Bojko, M. - STEZKA pro rodiny v závislostech

Suchá, R., Múrinová, D. - Prevence závislosti u dětí a léčba vnitřního zraněného dítěte u dospělých

Moderátor: Jandáč, T.

Modrý salónek

WS – Brunová Meluzínová, M. - Prožitková skupina – setkání s předky

Žlutý salónek

WS – Michajlovičová, M., Kolitsch, K. - Členská intervizní podpora ČAA

18.30 - 19.45

Malý sál

Členská schůze ČAA

od 20.00

Skálova cena

ÚTERÝ 10. 6. 2025

9.00 - 10.30

Hlavní (kongresový) sál

Gabrhelík, R., Hrabec, O., Chlupová, B., Lukavská, K. - Výzvy ve výzkumu rodičovské regulace digitálních médií

Lukavská, K., Hrabec, O., Vacek, J., Božík, M., Gabrhelík, R. - Problémové používání médií u dětí a dospívajících optikou rodičů

Šedivý, J., Hanková, O., Koudřa, M. - Implementace AI do on-line poradenských služeb

Moderátor: Jandáč, T.

Modrý salónek

WS – Marek, L., Hrušková, N., Benda, L., Miškovský, J. - Definování potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb nadregionálního a celostátního charakteru v ČR

11.00 - 13.00

Hlavní (kongresový) sál

Habiňáková, R., Hrouzek, P., Nováková, E., Kozák, J., Jandáč, T., Šťastná, L. – Doporučené klinické postupy v adiktologii

Kozák, J., Hrouzek, P., Kolitsch, K., Vejrych, T. - Doporučené postupy v adiktologii: Využití mindfulness a příklady z praxe

Nováková, E., Habíňáková, R. - Centrum pro kvalitu Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN

Kolitsch, K. - Třístupňový model psychoterapeutické péče ve zdravotnictví jako cesta ke zvýšení dostupnosti psychoterapie v ČR

Moderátor: Kalina, K.

Modrý salónek

WS – Kuběnová, R. - Muzikoterapie v adiktologii (MAX 12 ÚČASTNÍKŮ)

14.00 - 15.30

Velký sál

Stoklasová, A., Miklovičová, A. – Kdo s koho?

Iskendri, D., Sládková, P., Svěcená, K., Horecký, T., Šulová, D., Šťastná, L. - Rehabilitace v adiktologické ambulanci: Multidisciplinární přístup v praxi

Zachová, K., Vacek, J., Kalina, K., Šťastná, L. - Pašijové hry v terapeutické komunitě pro léčbu závislostí

Moderátor: Kalina, K.

Malý sál

Jandáč, T., Šťastná, L. - Přinesla doba covidu-19 změny v charakteristice mladistvých pacientů jedné ambulance?

Veselý, J. - Dobrá praxe společnosti PREV education v poradenské činnosti pro děti a dospívající v oblasti adiktologie

Brédová, S. L. - Chemsex a jeho zdravotné riziká: Nové výzvy pre harm reduction služby.

Moderátor: Kolitsch, K.

Modrý salónek

WS – Pilch, R. - Ode mě k tobě, od tebe ke mně: Bojové umění v terapii závislostí

16.00 - 17.30

Velký sál

Bandit, R., Nepejchalová, M. - Mezi diagnózou a diplomem: Když „my“ jsou také „oni“

Krotílová, Z. - HSP a riziko vzniku závislosti

Marklová, K., Miláčková, M., Němec, R. - "Od léku k droze, od drogy k léku, od léku ke vztahu"

Moderátor: Kalina, K.

Malý sál

Kmoch, V. - Zahrada jako lék i droga

Kotková, V., Rambousek, T., Štrojsová, L., Filipová, Z., Boss, D. -
Využití zahradní terapie v léčbě závislosti aneb bylinky jako dobrý
sluha, ale zlý pán

Hönigová, K. - Jak se rodí plán pro zahradní terapii

Popov, P. - Místo zahrady v léčivém prostředí Sanatoria Libella

Moderátor: Stoklasová, A.

16.00 - 18.00

Modrý salónek

WS – Habarta, J. - Mindfulness ve vztazích pro pracovníky v adi
službách

18.30 – 20.00

Malý sál

Shromáždění členů SNN

od 20.00

Modrý salónek

WS - Břetislav Š., Lea Š., Eliška H. - Samořídící skupina Anonymních
alkoholiků (MAX 20 ÚČASTNÍKŮ)

STŘEDA 11. 6. 2025

9.00 - 10.30

Hlavní (kongresový) sál

Horáková, D., Peštová, T. - Od léku ke svobodě

Šáléná, A., Knížková, I. - Lék nebo droga? Terénní spolupráce s klientstvem metadonové substituce – kazuistiky

Ivanys, D., Sobotka, M. - Nové přístupy k substituční léčbě v ČR i zahraničí

Moderátor: Mravčík, V.

Modrý salónek

WS – Pašteková Rupertová, H. - Boj se závislostí pojatý jako CESTA
HRDINY: motivace k abstinenci

11.00 - 12.30

Hlavní (kongresový) sál

Grohol, M. - Disruptívna psychofarmakológia

Postránecká, Z., Vašíček, O. - Psychedelika v léčbě závislosti

Netík, V. - Reflexe zavádění adiktologické péče v kontextu KAP
Kliniky Nové Elysium (první zkušenosti)

Moderátor: Popov, P.

Modrý salónek

WS – Kalina, K. – Černé labutě 2025

13.30 - 15.00

Velký sál

Skurtveit, S., Borchgrevink, P., Gilje Lid, T., Odsbu, I. - Výsledky projektu Prevence opioidní epidemie v Norsku

Rolová, G., Engeland, A., Pedersen, L., Odsbu, I., Hamina, A., Skurtveit, S. - Zvyšuje dlouhodobé užívání opioidů na předpis úmrtnost pacientů s chronickou nenádorovou bolestí?

Karpíšková, K. - Kudy tudy fentanyl- na černý trh v Plzni

Moderátor: Mravčík, V.

Malý sál

Hůlek, J. - Řimsologie jako (můj) lék i droga

Popov, P. – PIVO není ALKOHOL není DROGA

Požizková, L. - Alkohol jako lék: řimsologickým pohledem

Moderátor: Popov, P.

Modrý salónek

WS – Nott, Z., Šulc, J. - „Systém slepých uliček“ aneb témata, o kterých se v adiktologii nemluví

15.30 - 17.00

Velký sál

Bundárová, L., Šmoldasová, J. - Pregabalin jako zneužívaná látka 21.století

Svobodová, Z., Svoboda, M. - Gabapentin a pregabalin - možnosti a rizika

Jurníkl, R. - Lyrica is the new rivotril

Moderátor: Dolák, J.

Malý sál

Barták, M., Petruželka, B. - Integrovaný screening a krátká intervence

Barták, M., Petruželka, B. - Jak se vyvíjí morbidita, mortalita a spotřeba alkoholu?

Šourač, N., Fraňková, S., Šperl, J., Hejcmanová, K., Dianová, T., Janíková, B., Mravčík, V. - Časný záchyt hepatitidy C u osob užívající drogy injekčně: průběžné výsledky pilotního projektu

Moderátor: Mravčík, V.

Modrý salónek

WS – Michajlovičová, M. - Deska rodiny jako nástroj v terapii (nejen) se závislými klienty (MAX 12 ÚČASTNÍKŮ)

17.30 - 19.00

Velký sál

Šejvl, J., Mašlániiová, M., Miovský, M. - Hiropon jako „lék“ válečných strastí a osudů

Šejvl, J., Mašlániiová, M., Miovský, M. - Heroin: fascinující příběh od „všemocného léku“ k návykové látce

Šejvl, J., Mašlániiová, M., Miovský, M. - Salvia divinorum

Moderátor: Kolitsch, K.

Malý sál

Mravčík, V. - Harm reduction v tabáku: řešení nebo hrozba?

Ochaba, R., Trnková A. - Užívání alternatívnych tabakových výrobkov u slovenskej mládeže

Habarta, J. - ACT v praxi adiktologické poradny

Moderátor: Kalina, K.

Modrý salónek

WS – Prokešová, M., Tenk, J. - Kdo pomůže pomáhajícím? Prevence vyhoření jinak...

od 20.00

Malý sál

WS – Věchet, D., Kmoch, V. - Ethobotany via ethnomusic

ČTVRTEK 12. 6. 2025

9.00 - 10.30

Velký sál

Valachová, T. - Harm Reduction přístup v psychologické práci s dospívajícími a ich rodinami

Roznerová, T. - Adiktolog v prostředí akutní psychiatrie: intervence na poli abúzu sedativ a hypnotik, jejich možnosti a limity

Švarc, J. - Zolpidem na cestě „od léku k droze“

Moderátor: Stoklasová, A.

Modrý salónek

WS – Steklá, M., Šteffková, K. - Terapie uměním

11.00 - 12.30

Velký sál

Svoboda, M., Svobodová, Z. - Kratom na tři způsoby

Pokora, J., Kenja, L., Briestenská, J. - Klinický průběh detoxifikace u závislosti na kratomu (kazuistika)

Tkáč, J. - Léčba závislosti na kratomu buprenorfinem

Moderátor: Mravčík, V.

12.30 – 13.00

Velký sál

Zakončení konference

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE

Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně)

Autor:	Rad Bandit, Michaela Nepejchalová
Název příspěvku:	Mezi diagnózou a diplomem: Když „my“ jsou také „oni“
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	diagnóza, dichotomie, stigma

Adiktologové, lékaři, sociální pracovníci na jedné straně, klienti, pacienti, uživatelé na straně druhé. Smyslem tvrdého kategorizování lidí je rozlišení, odstupnění a vyjádření příslušnosti ke skupině. Tato hierarchie však neodpovídá realitě.

Příspěvek se zabývá dichotomií mezi profesionály v pomáhajících profesích a lidmi, kterým poskytují podporu. Často je vytvářena iluze ostrého oddělení mezi „námi“ a „nimi“, přestože realita je mnohem složitější – mnoho odborníků má vlastní zkušenost s psychickými obtížemi, užíváním léků či závislostním chováním. Jaké to je být součástí stigmatizované skupiny a zároveň se podílet na nastavování pravidel, která tuto stigmatizaci udržují? Jak vnímat etické a profesní dilema spojené s užíváním léků, které u pacientů podléhá kontrole a sankcím, zatímco u odborníků je legitimizováno privilegiem lékařské diagnózy? Příspěvek otevře diskusi o těchto paradoxech, včetně osobní a profesní integrity, sebepřijetí a systémové změny. Zamysleme se nad tím, jestli je možné a potřebné překročit hranice mezi „námi“ a „nimi“.

Autor:	Miroslav Barták, Benjamin Petruželka
Název příspěvku:	Integrovaný screening a krátká intervence
Pracoviště:	KAD 1.LF UK a VFN

Grantová podpora:	PEACHD (Piloting European Action on Cancer Health Determinants) is funded under Grant Agreement No. 101129260, with the Health and Digital Executive Agency (HaDEA) of the European Commission
Klíčová slova:	Krátké intervence, životní styl, alkohol, kouření

V příspěvku budou představeny průběžné výsledky mezinárodního projektu PEACHD, jehož cílem je vyvinout a vyzkoušet rozsáhlý integrovaný screening a krátkou poradenskou intervenci pro prevenci rakoviny prostřednictvím řešení rizikových faktorů životního stylu: kouření, konzumace alkoholu, nedostatku fyzické aktivity, nezdravé stravy, nadváhy a vystavování se UV záření. Nástroje budou pilotně ověřeny z hlediska proveditelnosti ve třech zemích: v Polsku, České republice a Španělsku (Katalánsko), se zvláštním zřetelem na uprchlíky/migranty a obyvatelstvo s nízkým sociálním statutem. V příspěvku budou představeny výsledky systematické rešerše na toto téma (jaké krátké integrované intervence existují a jaké jsou problémy spojené s jejich implementací) a inovativní metodika integrované krátké intervence. Předpokládáme také představení prvních zkušeností s touto metodikou.

Autor:	Miroslav Barták, Benjamin Petruželka
Název příspěvku:	Jak se vyvíjí morbidita, mortalita a spotřeba alkoholu?
Pracoviště:	KAD 1.LF UK a VFN
Grantová podpora:	Úřad vlády projekt AA-020 Alkohol pod kontrolou 2.1 v roce 2024
Klíčová slova:	Časové řady, alkohol, morbidita, mortalita

Jak se vyvíjí morbidita, mortalita a spotřeba alkoholu v posledních 20 letech? Na tuto otázku si odpovíme pomocí statistické analýzy časových řad. Analyzována budou data poskytnutá ÚZIS ČR a MF ČR: Podíváme se na to, jaký vliv (ne)měly změny v oblasti zákonných norem, jaký vliv měl COVID-19 a jak se vyvíjí tyto v oblasti v tzv. post-covidovém období. Dalším tématem,

na které se zaměříme, je vývoj z hlediska pohlaví a věkových skupin. Data ukazují na to, že můžeme identifikovat více rizikové skupiny a naznačují určité rozdíly v jednotlivých kohortách.

Autor:	Lucie Bundárová, Jarmila Šmoldasová
Název příspěvku:	Pregabalin jako zneužívaná látka 21.století
Pracoviště:	Klinika psychiatrie LF UPOL a FNOL
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	pregabalin, závislost, opioidy

Pregabalin patří do skupiny antiepileptik. Od roku 2006 je schválen v léčbě generalizované úzkostné poruchy. Pregabalin působí na kalciových kanálech v centrálním nervovém systému čímž způsobuje efekt analgetický, antikonvulzivní a anxiolytický. Ukázalo se, že v populaci, která je riziková a z hlediska závislostního chování dochází k nadužívání pregabalinu v dávkách, které několikanásobně překračují maximální doporučenou dávku. Pak se dostaví účinky anxiolytické, ale také euforizační, čímž se tato látka stává pro uživatele atraktivní. Pacienti, kteří lék užívají jako návykovou látku často preferují cestu aplikace sniffingem. Při vysazení supramaximálních dávek obvykle nad 1500mg se objevuje odvykací stav a uživatelé popisují craving. V přednášce bychom chtěly poukázat na to, že pacienti s predispozicí ke vzniku závislosti, či pacienti již závislí zejména na opioidech mají sklon ke zneužívání pregabalinu. Dávky do 1000mg mají efekt anxiolytický a sedativní. Nad 1000mg užitých v jedné dávce pak uživatelé popisují anxiolytický a euforizační efekt. Nežřídko se setkáváme s užíváním dávek nad 2500mg a vyššími. Ve specifických prostředích jako je např. vězení se stal platidlem a oblíbenou a zneužívanou látkou.

Autor:	Roman Gabrhelík, Ondřej Hrabec, Barbora Chlupová, Kateřina Lukavská
Název příspěvku:	Výzvy ve výzkumu rodičovské regulace digitálních médií
Pracoviště:	Univerzita Karlova

Grantová podpora:	Příspěvek vznikl s podporou GAČR projekt č. 24-12662S
Klíčová slova:	Problémové používání digitálních médií, rodičovská regulace, digitální média, 5C model, děti a dospívající, mediální výchova

Z nejnovějších dat o zdraví školáků v Evropě (Health Behaviour in School-aged Children (HBCS)) vyplývá, že se napříč Evropou zvyšuje výskyt problémového používání digitálních médií (videoher, sociálních sítí). Experti dlouhodobě upozorňují, že u dětí by používání digitálních médií mělo být regulováno rodiči. Konkrétní doporučení stran rodičovské regulace se vyvíjely od jednoduchých restrikcí času před obrazovkou, přes zaměření se na kvalitu mediálního obsahu až ke komplexnějším přístupům, které kladou důraz také na jedinečné charakteristiky dítěte a rozvoj klíčových kompetencí. Prominentním příkladem komplexního přístupu k rodičovské regulaci je rámec 5C (the 5Cs of Media Use) vyvinutý Americkou Akademií Pediatrií (AAP). Nevýhodou komplexních doporučení může být složitá ověřitelnost jejich účinnosti, tedy zjišťování toho, zda jejich aplikace v praxi skutečně vede ke snížení problémů spjatých s používáním digitálních médií dětmi. V tomto příspěvku představíme nový nástroj pro Zjišťování rodičovské regulace digitálních médií v souladu s 5C (MEPA-5C) a zasadíme přístup 5C do širšího rámce podpory rodin v oblasti digitálních médií.

Autor:	Miroslav Grohol
Název příspěvku:	Disruptivna psychofarmakológia
Pracoviště:	NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	disruptivna psychofarmakológia - prielom - ketamín - MDMA - psychedelika - gabakíny

Liekom, ktoré majú predpoklad zásadne zlepšiť prognózu závažných ochorení, udeľujú kompetentné authority štatút prielomovej liečby. Jediné produkty v psychiatrii, ktoré získali takýto štatút, sú látky s disociatívnym účinkom (ketamín) a látky tradične označované ako psychedelika

(psilocybin) či entaktogény (MDMA), všetko látky na zozname kontrolovaných omamných a psychoaktívnych látok. Počet zaregistrovaných štúdií s psychedelikami sa v posledných dvoch rokoch zdvojnásobil. Skúmajú sa aj ďalšie látky (LSD, ibogaín, dronabinol), látky, ktoré vzdialene môžu budiť dojem drog (neurosteroidy, ako brexanolón, zuranolón), aj modifikácie klasických psychedelík (deuterizovaný psilocybin, napr. CYB003), mechanizmy ich účinkov na mozog, a tiež ich kombinácie s psychoterapiou a virtuálnou realitou. Opätovné zavádzanie psychedelík do výskumu mozgu a liečby duševných porúch síce nesie v sebe politickú konotáciu, ale v psychiatrii je v prvom rade odpoveďou na krízu psychofarmakológie, ktorá sa vo vývoji nových molekúl začala prejavovať už v 90. rokoch 20. stor., a naplno sa prejavila v priemysle okolo r. 2010 rozsiahlym zatváraním sekcií pre výskum neurovied a psychofarmakológiu najväčších výrobcov liekov na svete. Psychedeliká sú stále ešte vnímané ambivalentne aj v profesionálnych kruhoch. Tu predostrieme aktualizované údaje o registrovaných indikáciách a výskume.

Autor:	Jiří Habarta
Název príspevku:	ACT v praxi adiktologickej poradny
Pracovište:	Adiktologická ambulance prevence a léčby závislostí v Olomouci
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ACT, praxe, všímavost, přijetí, rozhodlané konání

ACT (Acceptance and Commitment Therapy) je poměrně novou metodou třetí vlny KBT, která přináší do péče o adiktologické klienty mnohé inspirativní pohledy na poradenství a podporu klienta v oblasti psychické flexibility. ACT přináší vědecky podložené psychologické metody a nástroje, jako je práce s hodnotami klienta, podpora všímavosti v životních situacích a jejich zdravé přijetí. Tím se posílí jeho schopnost rozhodlaného konání a může tak být lépe naplňována jeho strategie ke změně chování. Tímto postupem klient získává mnohem více velmi potřebné psychické flexibility pro svůj život. Klient se v ACT poradenství učí zachovat si zdravý nadhled a

odstup od nepříjemných myšlenek, emocí a tělesných pocitů a svobodněji si volit své jednání podle možností situace a toho, co je pro něj opravdu důležité. Jde o metodu, která vede klienta k experimentu jak novým způsobem nejen nahlížet na dříve neřešitelné obtíže, ale vybaví ho nástroji, jak cestou přiměřené expozice pružněji reagovat na životní okolnosti a vybrat si vědomě své chování.

Autor:	Renáta Habiňáková, Petr Hrouzek, Elizabeth Nováková, Jan Kozák, Tomáš Jandač, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Doporučené Klinické postupy v adiktologii
Pracoviště:	
Grantová podpora:	TAČR
Klíčová slova:	doporučené postupy - guidelines - zajišťování kvality - evidence-based

Doporučené klinické postupy v adiktologii jsou na důkazech založeným souborem

doporučení pro plánování, poskytování a vyhodnocování adiktologické péče ve všech typech adiktologických služeb poskytovaných podle Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb. Umožňují adiktologickým službám svou stávající praxi zakotvit v důkazní bázi současných vědeckých zjištění. Doporučené klinické postupy vznikaly v rámci stejnojmenného projektu TAČR v letech 2022-2024, aby doplnily Koncepti rozvoje adiktologických služeb a Standardy odborné způsobilosti, tedy nástroje pro řízení kvality adiktologických služeb. Projektový tým projektu bude vedle základního představení výsledku projektu s účastníky panelu diskutovat cesty jakými Doporučené postupy co neefektivněji využívat v praxi, udržovat aktuální pravidelnými revizemi a doplňovat o nová zjištění založená na důkazech.

Autor:	Karolína Hönigová
Název příspěvku:	Jak se rodí plán pro zahradní terapii
Pracoviště:	Krajská zdravotní, a.s.

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	zahradní terapie – projekt – terapeutické prvky - psychiatrie/adiktologie

Zahradní terapie je ozdravná metoda, která využívá pobytu v přírodě a pomáhá člověku cítit se lépe, a to jak psychicky, tak i fyzicky. Léčebné účinky zahradní terapie lidé mohou pociťovat nejen při přepracování či stresové zátěži. Tato terapie blahodárně působí také při léčbě různých dlouhodobých onemocnění nebo zotavování z nich. Rádi bychom přiblížili jak zlepšit podmínky léčby na uzavřeném psychiatrickém oddělení, např. zapojením pacientů a zdravotnického personálu do sázení rostlin a údržby zahrady. Vytvoření terapeutických prvků, jako je smyslový chodník, plácek pro cvičení jógy, aktivity ergoterapie a další, mohou pomoci při léčbě duševních onemocnění. S tím související zapojení rodinných příslušníků pacientů a dalších osob na podporu léčby nemocných pacientů.

Rádi bychom prezentovali jaké jsou možnosti prosadit a následně zrealizovat projekt zahrady z pohledu dotace a kliniky. Historicky mělo každé zařízení, které sloužilo takto nemocným, své parky a zahrady. Většinou byla tato zařízení umístěna na okrajích měst, v blízkosti lesů či polí. V řadě zařízení pracovali klienti na poli či v zahradě, a také se radovali z darů přírody, které jim přinášela.

Autor:	Jan Horák, Nikol Drkošová, Petra Meda Stanieková, Sabina Štefek, Sabina Řádková, Michaela Bojko
Název příspěvku:	STEZKA pro rodiny v závislostech
Pracoviště:	Slezská Diakonie
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	sociálně aktivizační služba, závislosti, harm reduction, rodiny s dětmi, alkohol, pervitin

Projekt Stezka - aktivizační centrum pro rodiny v závislostech je experimentální sociálně aktivizační služba spolupracující s rodinami, kde je závislostní chování a zároveň nezletilé děti. Snažíme se pomáhat a podpořit

rodiny, kde byla často potíž už jenom v tom, spolupracovat s běžnou sociální službou, zároveň jsme v kontaktu s rodinami z běžného funkčního prostředí, které nemají existenční obtíže a sociální služby by nejspíš nekontaktovaly, kdyby se u nich neobjevila závislost nebo rizikové užívání. Máme tým sociálních pracovníků a terapeutek, které pracují maximálně nízkoprahovým způsobem přímo v prostředí uživatelských rodin. Je za námi téměř polovina času projektu a máme spoustu otázek a k tomu pár odpovědí. Kam až lze snížit práh pro spolupráci s rodinami?

Jak vypadá snižování rizik v rodině s malými dětmi?

Jaká je mapa substancí a jakou mají roli v mechanismech přežití jednotlivých členů rodiny?

Jak se v takových případech komunikuje s okolím, školním prostředím a úřady?

Co je nejmenší možný dobrý výsledek spolupráce s rodinou v závislostech?

Autor:	Dita Horáková, Tereza Pěstová
Název příspěvku:	Od léku ke svobodě
Pracoviště:	Remedis s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	substituční léčba, změna, snižování substituční medikace, opioidy

V rámci příspěvku představíme naši organizaci a její působení v oblasti adiktologických služeb. Hlavním zaměřením bude přímá práce adiktologa v substituční ambulanci s důrazem na specifickou péči o pacienty se závislostí na opioidech. Příspěvek se bude zaměřovat převážně na proces změny setrvání pacientů v substitučním zařízení neboli od drogy k léku – od léku ke svobodě. Představíme tak naše zkušenosti a praktické postupy s pacienty v procesu snižování medikace, její úplné vysazení a následné ukončení spolupráce.

Autor:	Julius Hůlek
Název příspěvku:	Římsologie jako (můj) lék i droga

Pracoviště:	Protialkoholní společnost doktora Řimsy
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	abstinence alkohol alkoholismus droga lék řimsologie terapie závislost

Koncepce příspěvku je už pouhým názvem téhož jasná. Tudiž východiskem a osou pojednání je teze o léku či droze jako substanci povahy nikoliv materiální, nýbrž myšlenkové, filozofické. I když dílčí pohled na alkohol jako lék či drogu povahy materiální se a priori nevylučuje. Primárně ovšem nestaví na podrobné rešerši a analýze dostupné řimsologické pramenné základny, jako spíše na souhrnu dosavadních individuálních zkušeností badatele-řimsologa. Stěží lze očekávat, aby právě takový badatel-řimsolog byl naprosto nestranným posuzovatelem. Ba co víc, právě subjektivní pohled na dané téma může být navýsost přínosný, klademe-li si otázku praktické využitelnosti získaných poznatků. Oč jiného by tu mělo jít především. Problematika léku a drogy v řimsologii dále bude – možná vůbec poprvé – řešena pojmoslovnou analýzou jednak samotného pojmu řimsologie a zejména názvu Protialkoholní společnosti doktora Řimsy. Formulace daného problému „Od léku k droze, od drogy k léku“ naznačuje jistou procesualnost – i k tomu bude v reálných podmínkách řimsologie náležitě přihlédnuto.

Autor:	Darina Iskendri, Petra Sládková, Kateřina Svěčená, Tobiáš Horecký, Daniela Šulová, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Rehabilitace v adiktologické ambulanci: Multidisciplinární přístup v praxi
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN
Grantová podpora:	Cooperatio, vědní oblast HEAS a grant č. 260758 v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu s institucionální podporou RVO-VFN64165 (VFN)
Klíčová slova:	rehabilitace, adiktologická ambulance, multidisciplinární tým, ergoterapie, fyzioterapie, rehabilitační lékař, skupinové cvičení

Rehabilitace může hrát klíčovou roli v komplexní péči o klienty se závislostním chováním. Rehabilitace nabízí komplexní podporu klientům v jejich cestě k uzdravení. Služby zahrnují fyzioterapii pro zlepšení fyzické kondice, úlevu od bolesti a korekci pohybových vzorců, ergoterapii zaměřenou na soběstačnost, sociální integraci a zvládání každodenních aktivit, a skupinové kondiční cvičení s fyzickými i sociálními benefity. Tento příspěvek si klade za cíl seznámit posluchače s koncepcí rehabilitace na poli adiktologických služeb a prezentuje kazuistiku pacienta využívajícího multidisciplinární přístup, zahrnující práci rehabilitačního lékaře, fyzioterapeuta, ergoterapeuta a skupinového kondičního cvičení. Případová studie ukazuje, jak systematická integrace rehabilitačních postupů může přispět nejen ke zlepšení fyzické kondice, ale také k obnově zdravého vztahu k vlastnímu tělu, zlepšení soběstačnosti a celkové kvality života.

Autor:	Dominik Ivanys, Miroslav Sobotka
Název příspěvku:	Nové přístupy k substituční léčbě v ČR i zahraničí
Pracoviště:	Spolek Lidí Ohrožených Narkomanií - SLON
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Metadon, Buprenorfin, Heroin, Diolan, dobrá praxe v zahraničí

Příspěvek je zaměřen na možné změny v nastavení parametrů substituční léčby v ČR. Během interaktivního setkání představí autoři možné i nemožné na základě osobní zkušenosti se substituční léčbou, stejně jako z praxe v oboru.

Autor:	Tomáš Jandáč, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Přinesla doba covidu-19 změny v charakteristice mladistvých pacientů jedné ambulance?
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti HEAS, grantem č. 260632 v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu a v rámci institucionální podpory RVO-VFN64165 (VFN).

Klíčová slova:	děti a dospívající, covid-19, duální diagnóza
-----------------------	---

Cílem prezentace je porovnání charakteristiky pacientů v době před nástupem pandemie covid-19 (2015 – 28.2.2020) a po nástupu pandemie a postpandemické doby (1.3.2020 – 31.12.2024) docházejících do Ambulance dětské a dorostové adiktologie Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. Charakteristikou se rozumí zejména druh adiktologické poruchy, výskyt duální diagnózy, věk, genderové zastoupení. Data budou rozdělena na dva soubory za období 1.1.2015 – 28.2.2020 a 1.3.2020 – 31.12.2024. Datum 1.3.2020 je termínem považovaným za nástup pandemie covid-19, v tento den byl potvrzený první případ této nemoci na našem území. Tyto dva datové soubory budou porovnány v daných charakteristikách.

Autor:	Radek Jurníkl
Název příspěvku:	Lyrica is the new rivotril
Pracoviště:	SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Pregabalin, černý trh, Praha

V rámci práce na otevřeném drogovém trhu v Praze se ukazuje zvýšení zneužívání pregabalinu klienty bez lékařské preskribce. Lyrica se stává obchodovatelnou položkou. Ze studií v zahraničí jsou zprávy o tom, že se tyto léky zneužívají. Máme mít obavu z toho, že se z léků s účinnou látkou pregabalin stane to stejné, co se stalo z léků s účinnou látkou klonazepam?

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	Automedikace, závislost a úzdrava
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK, SANANIM, z.ú.
Grantová podpora:	Institucionální program podpory Progres č. Q08/LF1; dotace RVKPP, MZ, hl. m. Praha

Klíčová slova:	Automedikace – psychologické potřeby – regulace vnitřní a vnější – droga – lék - abstinence
-----------------------	---

Automedikaci zde chápeme jako používání adiktivních látek k vnější regulaci nežádoucích psychických stavů u lidí, kteří mají z různých důvodů nízkou schopnost jejich vnitřní regulace. Dostupnost těchto látek (včetně léčiv bez potřeby předpisu) a vzrůstající křehkost obecné populace ve smyslu oslabení „vnitřního řízení“ činí z automedikace takřka celospolečenský fenomén. Autor sdělení jako klinik a pedagog je schopný tento fenomén zachytit pouze v příbězích pacientů/klientů, kde se ukazuje automedikace jako téměř standardní předstupeň syndromu závislosti. V duchu tématu konference si klade následující otázky: (1) kdy a za jakých okolností se „lék“ (ve smyslu automedikační látky) stává drogou, (2) kdy a za jakých okolností se droga stává lékem (ve smyslu zdůvodněné farmakoterapie, (3) co znamená obejít se bez obojího. Sdělení je doprovázeno klinickými ilustracemi z autorovy zkušenosti.

Autor:	Kristýna Karpíšková
Název příspěvku:	Kudy tudy fentanyl- na černý trh v Plzni
Pracoviště:	Spolek Ulice Plzeň
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	fentanyl, černý trh, Plzeň

Plzeň je vyhlášena vysokým výskytem nelegálních uživatelů fentanylu. Časté otázky na to, jakým způsobem je zásoben černý trh v Plzni a na další uživatelské strategie odpoví tento příspěvek. Jedná se o posbírané zkušenosti pracovníků a pracovnic, a informace přímo od uživatelů.

Autor:	Vladimír Kmoch
Název příspěvku:	Zahrada jako lék i droga
Pracoviště:	JT PSYCHIATRIE s.r.o. a INEP, 1.LF UK

Grantová podpora:	TAČR - TITSUVCR936
Klíčová slova:	zahradní terapie, hortiterapie, integrativní přístupy

Medicus curat, natura sanat! Zahradní terapie (hortiterapie) je forma terapie, která využívá práci na zahradě a kontakt s přírodou k podpoře fyzického, psychického a sociálního i spirituálního zdraví. Jejím cílem je zlepšit kvalitu života jednotlivců a pomoci jim zvládnout různé zdravotní, psychologické a sociální problémy. Mezi hlavní přínosy zahradní terapie patří psychické přínosy (redukce stresu, podpora koncentrace, neuroplasticity, kreativity, zvýšení radosti, kognice), fyzické přínosy (síla, vytrvalost, zdravý životní styl, rehabilitace), sociální přínosy (komunikace, kooperace), další přínosy (blížkost přírody, meditace, udržitelnost, pěstování). Oblasti využití terapie představuje krom zdravotnictví i sociální práce, vzdělávání a rehabilitace. Probereme historii, neurobiologii, současnost i budoucnost tohoto přístupu. Cílem příspěvku je představit evidenci a potenciál zahradní terapie jako podpůrné metody v psychiatrii včetně adiktologie v ČR i sousedních zemích. Od 2012 je možné studovat ve Vídni magisterský obor Green care. Roku 2023 získala i zahrada Kliniky adiktologie certifikaci, je zapsána jako Přírodní zahrada u Apolináře (první nemocniční v Praze). Součástí dlouhodobé komunitní péče o zahradu je kompostování, neužívání pesticidů, ponechání části přírodních biotopů, o pozitivním managementu svědčí i výskyt vzácného nosorožíka kapucínka.

Autor:	Karel Kolitsch
Název příspěvku:	Třístupňový model psychoterapeutické péče ve zdravotnictví jako cesta ke zvýšení dostupnosti psychoterapie v ČR
Pracoviště:	Česká asociace adiktologů
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Adiktologie, psychoterapie, třístupňový model, dostupnost péče, duševní zdraví, zdravotnictví, psychosociální intervence, psychoterapeutické

	konzultace, legislativa, systém úhrad, multidisciplinární spolupráce
--	--

Dostupnost psychoterapeutické péče v České republice dlouhodobě naráží na kapacitní limity, které vedou k prodlužování čekacích dob a zhoršení přístupu k odborné pomoci. V reakci na tuto situaci Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s odbornými asociacemi vytvořilo třístupňový model psychoterapeutické péče, který přináší nové možnosti poskytování psychoterapeutických služeb.

Příspěvek se zaměřuje na strukturu a implementaci tohoto modelu, který rozděluje psychoterapeutické intervence do tří úrovní: systematickou psychoterapii, psychoterapeutické konzultace a psychosociální intervence. Každá z těchto úrovní je určena pro specifické skupiny odborníků – od plně kvalifikovaných psychoterapeutů, přes zdravotnické pracovníky s certifikovaným kurzem, až po další odborníky poskytující psychosociální podporu.

Dále se věnujeme očekávaným dopadům zavedení tohoto modelu, včetně možnosti širšího zapojení zdravotních sester, adiktologů a dalších profesionálů do poskytování psychoterapeutické péče pod odborným dohledem. Tento systém umožňuje efektivnější využití dostupných kapacit, snížení zátěže na plně kvalifikované psychoterapeuty a v konečném důsledku vede k lepší dostupnosti péče pro pacienty.

Autor:	Veronika Kotková, Tomáš Rambousek, Lenka Štrojsová, Zdena Filipová, Diana Boss
Název příspěvku:	Využití zahradní terapie v léčbě závislosti aneb bylinky jako dobrý sluha, ale zlý pán
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Kosmonosy
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	zahradní terapie, léčba závislosti, detox, smyslová terapie

Příspěvek představí zahradní terapii, která je pacientům nabízena jako součást léčby v PN Kosmonosy.

Zahradní terapie je ozdravná metoda, využívající pobytu v přírodě a přispívající ke zlepšení psychického a fyzického stavu, její využití se jeví jako významný faktor komplexní péče o pacienty.

V PN Kosmonosy je pro nás důležitý individuální přístup, jednotlivé aktivity jsou terapie přizpůsobovány možnostem, přáním a potřebám pacientů. Zahradní terapie probíhá především v prostorách naší nemocniční zahrady, ale také formou procházek či návštěvou s floramobilem.

Příspěvek nabídne konkrétní data od našich pacientů z oddělení detoxu a následné léčby závislosti, kteří zahradní terapii absolvovali. Na základě dostupných zdrojů a naší zkušenosti věříme, že zahradní terapie pacientům se závislostí poskytuje prostor například pro práci s bažením, zlepšování sociálních dovedností a nový způsob trávení volného času. Také nabízí možnost aktivizace smyslů, prostor pro seberealizaci a získávání soběstačnosti, a samozřejmě zlepšuje vztah člověka s přírodou.

V neposlední řadě budeme hledat pomyslnou čaru mezi tím, kdy mohou některé bylinky prospívat, a kdy již mohou být škodlivé nebo dokonce návykové.

Autor:	Koutenská Nikol, Lihtar Štěpán, Kozová Johana, Bártek Jonáš-Jan
Název příspěvku:	Mezi lékem a drogou: Užívání psychoaktivních látek ve vězení – trendy a výzvy
Pracoviště:	Zdravotnická zařízení Ministerstva spravedlnosti
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	věznice, zneužívání léků, farmakoterapie, sebemedikace, prevence

Buprenorfin, pregabalin, benzodiazepiny, antidepresiva i běžné léky proti bolesti. Ve vězeňském prostředí však tyto látky nejsou jen nástrojem léčby – stávají se předmětem zneužívání a součástí specifické podoby trhu s návykovými látkami. Jaké zaznamenáváme trendy v užívání léků za mřížemi? Co se stane, když z trhu zmizí oblíbený lék? Existuje v tomto prostředí hranice mezi lékem a drogou?

Příspěvek se zabývá užíváním psychoaktivních látek ve věznicích, kde se často stírají hranice mezi léčbou a zneužíváním. Zaměřuje se na trendy v

užívání návykových látek v tomto specifickém prostředí, které se mění podle dostupnosti a subjektivních preferencí uživatelů. V diskusi otevřeme otázky terapeutických intervencí a možností prevence nadužívání léků v kontextu prostředí, kde se medikace snadno stává nástrojem pro zvládnání stresu i předmětem závislosti, a kde je často nutné hledat nové cesty – jak pro efektivní léčbu, tak pro podporu psychického zdraví i bez využití farmakoterapie.

Autor:	Jan Kozák, Petr Hrouzek, Karel Kolitsch, Tomáš Vejrych
Název příspěvku:	Doporučené postupy v adiktologii: Využití mindfulness a příklady z praxe
Pracoviště:	Český adiktologický institut a SANANIM
Grantová podpora:	TITSUVCR936
Klíčová slova:	Doporučené klinické postupy, mindfulness, implementace do praxe

Mindfulness (všímavost) se v Klinických doporučených postupech v adiktologii ukazuje jako efektivní nástroj prevence relapsu a zvládnání poruch spojených s užíváním návykových látek. Tento přístup, vycházející z buddhistické tradice, je dnes široce aplikován v psychoterapii díky své schopnosti pomáhat zvládat craving (bažení) a regulovat negativní emoce. Program Mindfulness-Based Relapse Prevention (MBRP) kombinuje techniky všímavosti, jako jsou meditace, dechová cvičení a body scan, s prvky kognitivně-behaviorální terapie. Klienty učí rozpoznávat spouštěče cravingu, přerušovat automatizované reakce a posilovat vědomé rozhodování. Výzkumy potvrzují pozitivní vliv mindfulness na neurobiologické procesy, včetně zvýšení hustoty šedé kůry mozkové v oblastech spojených s regulací emocí, což přispívá ke zvládnání stresu a negativních myšlenek. Příspěvek představí nejen teoretické základy a výzkumné poznatky, ale i konkrétní příklady z praxe adiktologických zařízení, kde jsou mindfulness techniky využívány jako součást komplexního terapeutického plánu zahrnujícího také behaviorální terapie a farmakologické přístupy.

Autor:	Zuzana Krotílová
Název příspěvku:	HSP a riziko vzniku závislosti
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	HSP, SPS, zvýšená citlivost, vysoce citliví lidé, hypersensitivita, závislost, prevence

Vysoká citlivost je normální variantou vrozeného temperamentu, kterou má v populaci 15 - 20 % lidí, bez ohledu na pohlaví. HSP (highly sensitive person) má citlivější nervovou soustavu, reaguje emotivněji na pozitivní i negativní události, vykazuje větší empatii, vnímá jemné nuance ve svém okolí, zpracovává podněty do hloubky a snadno je jimi přetížen. Tyto nepříjemné pocity spojené s přetížením smyslového vnímání mohou být "tlumeny" různými návykovými látkami i činnostmi, které mají otupit vědomí a oslabit sensitivitu. Obsahem přednášky jsou i konstruktivnější alternativy těchto forem sebemedikace a tipy pro jejich upevnění.

Autor:	Kateřina Lukavská, Ondřej Hrabec, Jaroslav Vacek, Michal Božík, Roman Gabrhelík
Název příspěvku:	Problémové používání médií u dětí a dospívajících optikou rodičů
Pracoviště:	Univerzita Karlova Pedagogická fakulta
Grantová podpora:	GAČR: projekt 24-12662S
Klíčová slova:	problémové používání médií, prevence, rodičovství, rodičovský stres

Zvyšující se odhady výskytu symptomů digitálních závislostí mezi mladými dospívajícími naznačují, že problémové používání digitálních médií může být přítomné i u mladších dětí. Množství poznatků o dětech mladších 11 let je však limitované díky tomu, že nemusí být schopné validně vyplnit sebesposuzovací škály. V rámci naší studie jsme využili etablovanou metodu pro zjišťování problémového používání u dětí prostřednictvím rodičovského

posouzení (the Problematic Media Use Measure – PMUM (Domoff et al., 2019)). Na souboru 2405 českých rodičů jsme porovnávali výskyt příznaků problémového používání médií u čtyř věkových skupin dětí 0-5 let, 6-10 let, 11-14 let, a 15-18 let. Výsledky ukazují na postupné zvyšování výskytu příznaků s vrcholem ve věkové kategorii 11-14 let. Problémové používání médií středně silně souvisí s dalšími typy problémů jako jsou emoční potíže a poruchy chování. Silná pozitivní korelace byla zjištěna mezi příznaky problémového používání u dítěte a rodičovskými pocity těžkostí v oblasti regulace médií. Naše zjištění potvrzují, že u mladších dospívajících je výskyt problémového používání vyšší než u jiných věkových kategorií. Výskyt problémů dítěte může negativně ovlivňovat prožívání rodičovství.

Autor:	Sabína Lužica Brédová
Název příspěvku:	Chemsex a jeho zdravotné riziká: Nové výzvy pre harm reduction služby.
Pracoviště:	DOM SVETLA SLOVENSKO
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	harm reduction, chemsex

Chemsex, definovaný ako užívanie psychoaktívnych látok na podporu sexuálnych aktivít, predstavuje rastúci fenomén spojený s vysokým rizikom prenosu sexuálne prenosných infekcií (STI), vrátane HIV. Tento jav má špecifické dopady na fyzické a duševné zdravie užívateľov, pričom často zahŕňa injekčné podávanie látok a intenzívne sociálne stigmy. V HIV Checkpointe sa zameriavame na testovanie STI a poskytovanie harm reduction služieb, ktoré prepájajú prevenciu s podporou marginalizovaných komunit.

Cieľom príspevku je predstaviť aktuálne výzvy a možnosti v oblasti chemsexu, ako aj prezentovať osvedčené postupy na znižovanie rizík spojených s užívaním drog a sexuálnym správaním. Diskutujeme o potrebe integrácie testovania na STI do harm reduction programov, podpory komunitne orientovaných prístupov a edukácie. Príspevok zároveň ponúka reflexiu o tom, ako môžu inovácie v oblasti prevencie a starostlivosti

vytvoríť udržateľné riešenia v súlade s témou konferencie „Od lieku k droge, od drogy k lieku“.

Autor:	Ronald Marek
Název príspevku:	Můžou se antidepresiva zneužívat? kazuistika abusu tianeptinu.
Pracoviště:	Společnost Podané ruce
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Stimulující účinky antidepresiv, Tianeptin, zneužívání antidepresiv

Antidepresiva jsou obecně považována za léky nevyvolávající závislosti. Jsou však popsány případy zneužívání antidepresiv pro jejich dopaminergní - stimulující efekt. Tianeptin (Coaxil) byl doporučován pro léčbu deprese a úzkosti u závislosti na alkoholu. Ukazuje se však možný potenciál k závislosti díky stimulačnímu účinku tianeptinu. Autor popisuje kazuistiku ze své ambulantní praxe, kdy jeden z jeho pacientů užíval až 200tbl. Coaxilu denně, který si jako farmaceut sám sháněl. Díky tomuto abusu tianeptinu nakonec musel projít ústavní detoxifikací.

Autor:	Kateřina Marklová, Markéta Miláčková, Radek Němec
Název príspevku:	"Od léku k droze, od drogy k léku, od léku ke vztahu"
Pracoviště:	NEO Centrum
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	lék, droga, závislost, léčba, vztah, terapie.

V prostředí soukromé psychoterapeutické kliniky, klademe důraz na terapeutický vztah jako klíčový léčebný nástroj. Individuální potřeby klienta a budování hlubokého terapeutického vztahu, může být v procesu uzdravení zásadní.

Naše zkušenosti ukazují, že terapeutický vztah může nahradit roli medikace/léčiv, zejména pokud jde o stabilizaci emočního prožívání, podporu motivace k abstinenci a rozvoj zdravějších vztahových vzorců. Medikace má v léčbě závislostí své nezastupitelné místo, ale je to právě vztah mezi terapeutem a klientem, který nabízí prostor pro znovuobjevení důvěry, porozumění a bezpečí, jež klienti často postrádají, díky deficitům a deprivaci z jejich minulosti.

Příspěvek se zaměřuje na specifika tohoto přístupu, včetně flexibility v práci s různými typy závislostí a doprovodnými problémy, a na klientských příkladech z praxe, které demonstrují, jak může individuální terapeutický vztah přispět k dlouhodobému zotavení. Cílem je nejen podpořit širší porozumění důležitosti terapeutického vztahu, ale i inspirovat další profesionály k využití tohoto přístupu v jejich praxi.

Tato perspektiva přináší další rozměr do diskuse o léčbě závislostí a zdůrazňuje potenciál soukromé péče v poskytování kvalitní a individualizované terapie zaměřené na klienta jako celek, nejen na jeho symptomy.

Autor:	Viktor Mravčík
Název příspěvku:	Harm reduction v tabáku: řešení nebo hrozba?
Pracoviště:	Společnost Podané ruce
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	harm reduction, tabák, alternativa, substituce, odvykání kouření

Harm reduction (HR) v oblasti tabáku, resp. v politice kontroly tabáku je kontroverzní téma rozdělující odbornou komunitu. Debata kolem HR a důraz mezinárodních veřejnozdravotních autorit na eliminaci nejen kouření, ale tabáku jako takového a dokonce i nikotinu vykazuje řadu podobností s prohibicí tzv. nelegálních drog. Spory panují zejména kolem účinnosti a bezpečnosti, resp. škodlivosti alternativních výrobků, ve kterých dochází ke konzumaci nikotinu jinak než vdechováním cigaretového kouře. Jaká je současná úroveň poznání o účinnosti a bezpečnosti alternativních výrobků? Jsou substitutem kouření nebo naopak vstupní branou ke

kouření? Jsou účinným nástrojem v odvykání kouření? Zvyšují pravděpodobnost kouření, zvláště u dospívajících? Jsou alternativní výrobky hrozbou, drogou, náhradou či lékem?

Autor:	Viktor Mravčík, Kamil Kalina, Lucia Kiššová, Boris Bodnár, Karel Kolitsch
Název příspěvku:	PANELOVÁ DISKUZE: AKTUÁLNÍ VÝVOJ V OBORU ADIKTOLOGIE
Pracoviště:	Společnost Podané ruce
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

Panelová diskuze s čelními představiteli oboru shrne aktuální vývoj oboru, jeho největší silné stránky, úspěchy, ale i hrozby a výzvy. Zamyslí se nad zájmy a potřebami oboru v současnosti, ale poskytne také pohled do blízké i vzdálenější budoucnosti.

Autor:	Michaela Nepejchalová, Benjamin Petruželka
Název příspěvku:	Jak se liší vnímání rizikivosti psychoaktivních látek od jejich popsané rizikivosti?
Pracoviště:	Klinika adiktologie, 1. LF UK a VFN
Grantová podpora:	
Klíčová slova:	psychoaktivní látky, rizika, David Nutt, postoje k psychoaktivním látkám

V rámci bakalářské práce bylo provedeno dotazníkové šetření mezi studenty a studentkami středních škol, které si dalo za cíl porovnat jejich povědomí o rizicích nejužívanějších psychoaktivních látek s hodnocením multikriteriální analýzy prof. Nutta (Lancet, 2010). U respondentstva bylo zkoumáno, jaké má zkušenosti s užíváním, odkud získává informace o látkách a jak hodnotí jejich rizikovost. Dotazník měl 32 položek a byl distribuován přes e-maily školním metodikům a metodičkám prevence v

lednu 2024. Výzkumný soubor tvořilo 1026 osob získaných sebenominací. Nejvyšší hodnocení rizikovosti celkově dávaly osoby, mezi jejichž hlavní zdroje informací patří preventivní programy, média a odborné zdroje. Nejnižší naopak osoby, které informace čerpají z vlastní zkušenosti s látkami. Výsledkem výzkumu je, že povědomí středoškolského studentstva o rizicích psychoaktivních látek je spíše nepřesné a ovlivněné zdroji, ze kterých čerpají informace. Významný rozdíl oproti odbornému odhadu byl zaznamenán zejména u užívání alkoholu, jehož důsledky mají tendenci podceňovat. To poukazuje na problém v primární prevenci, která zřejmě rizika pití a normalizace pití dostatečně neakcentuje.

Autor:	Vojtěch Netík
Název příspěvku:	Reflexe zavádění adiktologické péče v kontextu KAP Kliniky Nové Elysium (první zkušenosti)
Pracoviště:	Klinika Podané ruce, Centrum Nové Elysium
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	KAP, adiktologie

Příspěvek bude zaměřen na první kroky zavádění adiktologické péče v rámci ketaminem asistované psychoterapie (KAP) na brněnské Klinice Nové Elysium. Cílem je otevřeně diskutovat a sdílet teoretická východiska, možné indikace i kontraindikace a reflektovat prvotní zkušenosti s implementací tohoto inovativního adiktologického přístupu ve zdravotních službách. Prezentace nabídne základní vhled do procesu integrace adiktologické péče do KAP a podnítí diskusi o jejím potenciálu i možných limitech.

Autor:	Ochaba, R., Trnková A.
Název příspěvku:	Užívanie alternatívnych tabakových výrobkov u slovenskej mládeže
Pracoviště:	katedra verejného zdravotníctva, Trnavská univerzita
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	tabakové výrobky, elektronické cigarety,
-----------------------	--

Úvod: Podľa medzinárodného prieskumu GYTS v roku 2016 uviedla skúsenosť s fajčením takmer polovica (49,5%) respondentov, zatiaľ čo s bezdymovými tabakovými výrobkami experimentovalo 10,2 % respondentov na Slovensku. Elektronické cigarety pravidelne užíva 8 % stredoškóľakov a fajčí klasické tabakové výrobky 17% stredoškóľakov. Tieto výsledky síce poukazujú na tendenciu vyššej miery experimentovania s rôznymi formami tabakových výrobkov, ale aj s tendenciou k pokračovaniu ich užívania.

Cieľ: Charakterizovať súvislosti medzi užívaním klasických tabakových výrobkov vo vzťahu k užívaniu alternatív u mládeže.

Metódy: Súbor predstavovalo celkom 215 študentov dvoch stredných odborných škôl v Žiline. Vekový priemer respondentov bol 17 rokov s priemerom 17,03 rokov. Zber údajov prebiehal v roku 2023. Na zber údajov boli použité dva dotazníky zo štandardizovaných dotazníkov Global Adult Tobacco Survey (GATS) od WHO a National Youth Tobacco Survey (NYTS) od CDC, ktoré boli upravené čo do počtu.

Výsledky: Analýzou výsledkov sme zistili, že respondenti preferujú užívanie alternatívnych tabakových výrobkov viac než fajčenie cigariet. Medzi hlavné dôvody, pre ktoré siahali

Autor:	Michala Oravcová, David Adameček
Název příspěvku:	Na cestě z vězení k léčbě a pomoci druhým
Pracoviště:	Advaita, z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	kazuistika, duální porucha, závislost, zotavení, transformace identity, spolupráce profesionálů, nadstandardní péče

Kazuistika mapuje cestu klienta s duální poruchou od počátečních zkušeností s drogami přes propad do závislosti s devastujícími dopady na jeho život. Zdálo se, že opakované hospitalizace, tresty odnětí svobody a

nařízená ústavní ochranná léčba představují koloběh, z kterého nelze vystoupit. Přesto se v tomto příběhu odehrává neuvěřitelná proměna. Klientovo zotavení vede od sebedestruktivního chování přes násilnou trestnou činnost k abstinenci, získání vlastního bydlení, obětavosti a práci v pomáhající organizaci. Příspěvek nabízí vhled do života člověka, který dokázal překonat zdánlivě nepřekonatelné překážky, usiluje o transformaci své identity a nalézá životní smysl v pomoci druhým. V příspěvku se věnujeme nejen samotné proměně klienta, ale také klíčové roli jednotlivých profesionálů, kteří se na ní podíleli. Zkoumáme, do jaké míry jejich spolupráce a případné odchylky od standardních postupů ovlivnily úspěšnost terapie. Podařilo by se dosáhnout podobných výsledků při striktním dodržování hranic v rámci jednotlivých profesí? Kolika klientům se zvládneme věnovat v nadstandardní míře? A podle čeho si vybíráme klienty, u nichž volíme nadstandardní postupy?

Autor:	Roman Pilch
Název příspěvku:	Užívání návykových látek od historie po současnost, aneb jak se drogy mění v léky a naopak
Pracoviště:	Psychiatrická ambulance Holešov
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	historie, současnost, droga, lék, užívání, zneužívání

Od úsvitu historie provází lidstvo užívání návykových látek. A nejen lidstvo, ale i jiní savci, hmyz, zkrátka každý s nervovou soustavou občas rád přispěchá k místům a zdrojům, které jeho receptory dovedou zajímavým způsobem poplantat a ukázat mu jiné světy a posunout vnímání někam, kam se jinak běžně nedostane, a nebo až s nějakým úsilím. Drogy pomocí zkratky dovedou něco lákavého, co jiné běžné dostupné látky nedovedou. Snad proto byly mezi lidmi brzy vyděleny do rukou šamanů, kteří jejich tajemství přísně střežili a ukazovali je pouze zasvěcencům a podle striktních pravidel je užívali k rituálním a léčebným účelům. Opět pomocí zkratky se vydejme od historie po současnost světem drog a nechme na sebe dýchnout teplý vzduch Orientu i vlhké slunce guatemalského pralesa, nakoukněme do vysušených kamenitých skalních rozsedlin mexické vysočiny a proženeme

se i studenými neosobními laboratoři, abychom se nakonec vynořili právě tu obohaceni o moudrost předků.

Autor:	Jiří Pokora
Název příspěvku:	Drogová scéna ve věznicích v 80 letech
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Brně-Černovicích
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Drogová scéna, návykové látky, statusový symbol, vězeňská subkultura

Téma letošní AT konference, především jeho první část, mě inspirovalo k retro-přednášce

o zkušenostech se zneužíváním návykových látek ve vězeňském prostředí. V 80. letech jsem pracoval jako vězeňský psychiatr ve věznicí Plzeň-Bory a publikoval jsem sdělení na toto téma v časopise. Protialkoholický obzor (J.POKORA. Toxikomanická scéna současné vězeňské populace / Protialkoholický obzor,, 16, 1983, 4, s. 229-232)/). Článek tehdy vzbudil velkou pozornost až poprask. V 50. a 60.. letech bylo zneužívaných látek poměrně chudé. Dominovala efedrinová antiasthmatika, těžké látky a vývary z čaje a tabáku. V průběhu 80 let došlo k razantnímu rozšíření spektra zneužívaných látek – od analgetik přes anxiolytika až po antiepileptika a myorelaxancia. Ukázalo se, že takřka každý lék se dá zneužít jako droga. Lidová tvořivost v této oblasti byla opravdu obdivuhodná. Droga se ve vězeňském prostředí stala i statusovým symbolem – kdo může pozvat ostatní na fet, má ve vězeňské subkultuře vysoké postavení, je zkrátka king. Koncem 80. let ovládl drogovou scénu Alnagon pro svůj obsah codeinu, který se aplikoval perorálně nebo nitrožilně, ale především sloužil i jako materiál k výrobě tvrdých drog (braun / oxycodon/), což předznamenalo boom tvrdých drog počátkem 90. let.

Autor:	Jiří Pokora, Lenka Kenja, Jana Briestenská
Název příspěvku:	Klinický průběh detoxifikace u závislosti na kratomu (kazuistika)

Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Brně-Černovicích
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Závislost na kratomu, psychomodulační látky, návykové psychotropní látky

Na odd. 23 Psychiatrické nemocnice v Brně-Černovicích, které slouží jako detoxifikační jednotka, bylo v roce 2024 přijato 367 pacientů (105 žen a 262 mužů). Z tohoto počtu bylo 5 pacientů (3 muži a 2 ženy) závislých na kratomu. Tento počet je příliš nízký na validní statistické zpracování, a proto jsme volili formu kazuistiky jednoho případu. Odvykáací stav měl analogické symptomy a průběh jako u opiátových závislostí, takže bylo nutné použít přechodnou substituci. I když bylo procento závislých k kratomu nízké, není vhodné tento nový typ závislosti bagatelizovat. Považujeme za kontroverzní řadit kratom mezi psychomodulační látky. Jedná se o návykovou psychotropní látku, která může při vyšší dávce způsobit závislost morfinového typu (diagnostický kód F 11.2 dle MKN-10).

Autor:	Petr Popov
Název příspěvku:	Místo zahrady v léčivém prostředí Sanatoria Libella
Pracoviště:	Sanatorium Libella, Novus Pons s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	zahrada, léčivé prostředí, sanatorium, zahradní terapie, léčivé rostliny

Zahrady hrály vždy důležitou roli v léčbě duševních poruch (včetně závislostí) ve všech psychiatrických léčebnách. Nově otevřené Sanatorium Libella v Doubravčicích (www.sanatoriumlibella.cz) je koncipováno jako rezidenční zařízení pro léčbu závislostí a duálních poruch. Budovu navrhl architekt Martin Pračka ve stylu funkcionalismu. Koncept funkcionalismu podle první definice od Louise Sullivana z roku 1893 lze shrnout takto: „Forma následuje funkci“. Architekt Adolf Loos, jeden z předních představitelů funkcionalismu v Českých zemích, tvrdil, že architektura nepatří mezi umění, což prý ale neznamená, že nemá splňovat estetické

ideály. Pan architekt Pračka splnil všechny uvedené charakteristiky a plně funkční krásná, čistá a jednoduchá architektura působí jako jeden z významných prvků léčby závislostí - faktor léčebného prostředí. Jak v interiéru, tak v exteriéru, jehož zásadní součástí je zahrada, vytvořená podle architektonického návrhu. Poskytuje možnost soukromí u vlastního pokoje i prostor pro společné sdílení vnitřní zahrady sanatoria. Zahrada plní pro klienty sanatoria i jeho personál několik důležitých funkcí: léčebnou, rekreační, sociální, komunikační. A to nejen během vlastní rezidenční léčby, ale i v následném rehabilitačním a resocializačním období. Všechny vnitřní terapeutické prostory jsou orientovány do zahrady, bez výrazných bariér, volně vzájemně přecházející.

Autor:	Petr Popov
Název příspěvku:	PIVO není ALKOHOL není DROGA
Pracoviště:	Sanatorium Libella, Novus Pons s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Řimsologie, alkohol, lék, droga,

Příspěvek je koncipován jako součást v pořadí již pátého řimsologického symposia v rámci AT konference, s respektem k hlavnímu tématu konference - "Od léku k droze, od drogy k léku". Jak se z léku stává droga a vice versa. Základní substancí ("DROGOU"), středobodem adiktologického, stejně tak i řimsologického zkoumání a bádání je alkohol, s významným důrazem na konkrétní alkoholický nápoj - pivo, které však v naší zemi významnou částí populace není vnímáno (ostatně jakož i samotný etylalkohol) jako droga. Tento fenomén představuje z hlediska výzkumného často závažný a obtížně řešitelný problém jak při návrhu struktury výzkumu a metodologie, tak při vyhodnocování (Jak zkoumat a měřit něco, co vlastně vůbec neexistuje?). Tvrdý oříšek k rozlousnutí... Pro řimsologii jakožto vědovědu a s využitím jejich rozsáhlých výzkumných zkušeností s fenoménem alkohol-alkoholismu to je však oříšek snadno rozlousknutelný. Ze strany řimsologie je to navíc současně podání pomocné ruky tápající adiktologii. Již jen samotné odhalení řimsologických prvků v adiktologii a

jejich praktické využití může znamenat významný pokrok v procesu zkoumání přechodu/ů od léku k droze a od drogy k léku často záhadných jako UROBOROS.

Autor:	Lenka Pořízková
Název příspěvku:	Alkohol jako lék: římsologickým pohledem
Pracoviště:	Univerzita Palackého v Olomouci
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	alkohol, lék, římsologie

Příspěvek ve své první části shrnuje přístup "Protialkoholní společnosti doktora Řimsy" k alkoholu jako léku – připomíná zájem římsologických badatelů o tuto problematiku a základní originální koncepty, s nimiž ve svém římsologickém výzkumu v uplynulých padesáti letech přišli. (PSDŘ vzešla z pražské studentské bohémy 70. let 20. století, její poetika je založena na parodování vědeckého diskurzu a působí dodnes.) Ve druhé části referátu představí autorka vlastní římsologicky orientovaný výzkum této problematiky, tj. bude se zabývat zobrazováním léčivých účinků alkoholu jak v dílech uměleckých (lidové písně, pověsti apod.), tak v odborné literatuře, především 19. a 20. století. Druhá část referátu je tedy zároveň pokusem demonstrovat podobu „římsologického“ referátu jako takového, v žánrovém slova smyslu.

Autor:	Zuzana Postránecká, Ondřej Vašíček
Název příspěvku:	Psychodelika v léčbě závislosti
Pracoviště:	1.If UK, Společnost Podané ruce, NÚDZ
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	psychodelika, závislost, kazuistika

Léčbě psychických nemocí klasickými i atypickými psychedeliky je v poslední době věnováno stále více pozornosti, a to díky rychle narůstající evidenci o jejich účinnosti v léčbě především afektivních a neurotických poruch, ale i v léčbě poruch osobnosti či somatických potíží. V současnosti probíhají desítky klinických studií, které používají psilocybin, ketamin, ibogain, DMT i jiné látky také k léčbě závislosti. Zatímco české kliniky, které k léčbě pacientů používají také ketaminem asistovanou psychoterapii (KAP), se zabývají závislostními klienty pouze okrajově, ve světě narůstá počet psychedelických klinik, které poskytují odbornou či semi-odbornou péči tisícům klientů. V rámci proběhlého projektu s názvem Destigmatizace terapeutického využití psychedelik v psychiatrii a jejich využití v rámci ČR k reintegraci dlouhodobě práce neschopných lidí zpět do života jsme inovovaný model KAP, který zahrnuje postupnou titraci dávek ketaminu v průběhu 3 sezení, poskytli také dvěma závislostním klientům, jejichž kazuistiky budou prezentovány.

Autor:	Gabriela Rolová, Anders Engeland, Line Pedersen, Ingvild Odsbu, Aleksí Hamina, Svetlana Skurtveit
Název příspěvku:	Zvyšuje dlouhodobé užívání opioidů na předpis úmrtnost pacientů s chronickou nenádorovou bolestí?
Pracoviště:	Univerzita Karlova, 1. LF UK, Klinika Adiktologie; University of Oslo, Faculty of Medicine, Norwegian Centre for Addiction Research (SERAF)
Grantová podpora:	Norwegian Research Council [č. 320360]; Operační program Jan Amos Komenský – MSCA Fellowship CZ – UK3, [č. CZ.02.01.01/00/22_010/0008820]
Klíčová slova:	opioidní analgetika, chronická nenádorová bolest (CHNNB), mortalita, populační kohortová studie

Chronická nenádorová bolest (CHNNB) patří mezi nejčastější medicínské problémy s významným dopadem na kvalitu života. Ke zvládnání středně silné až silné CHNNB jsou často předepisovány opioidy, jejichž dlouhodobé užívání však může být spojeno s nežádoucími účinky. Kromě závislostního potenciálu a rizika předávkování ukazují epidemiologické studie na možnou souvislost dlouhodobého užívání opioidů s vyšší mortalitou.

Cílem celonárodní kohortové studie bylo kvantifikovat celkovou a specifickou úmrtnost u pacientů s nenádorovou bolestí (15–69 let) s epizodou dlouhodobého užívání opioidních analgetik (ATC skupina N02A; N = 116,006) v Norsku v období 2011–2019 ve srovnání s obecnou populací. Hrubá míra úmrtnosti (CMR) pro celkovou úmrtnost byla 1194 úmrtí na 100 000 osoboroků u mužů a 724 úmrtí u žen. Muži vykazovali vyšší CMR napříč všemi příčinami, zejména u nepřírozených úmrtí. Pacienti dlouhodobě užívající opioidy měli čtyřikrát vyšší celkovou úmrtnost (standardizovaná úmrtnost; SMR = 3,8 [95% CI = 3,6–3,9] u mužů a 3,7 [3,5–3,9] u žen, věk 15–69 let) ve srovnání s norskou obecnou populací stejného věku. Zvýšená úmrtnost byla zaznamenána u všech příčin, zejména sebevražd, nehod a náhodných otrav. SMR klesala s věkem a byla nejvyšší u nejmladší věkové skupiny (15–34 let), zejména u mužů. Studie naznačuje, že dlouhodobé užívání opioidů může být spojeno se zvýšeným rizikem úmrtí.

Autor:	Tereza Roznerová
Název příspěvku:	Adiktolog v prostředí akutní psychiatrie: intervence na poli abúzu sedativ a hypnotik, jejich možnosti a limity
Pracoviště:	Centrum duševní rehabilitace Beroun
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Sedativa, hypnotika, abúzus, akutní oddělení psychiatrie, střední čechy

Příspěvek se zaměřuje na zmapování stavu ve věci abúzu psychoaktivních léků (zejména ze skupiny benzodiazepinů). Situace bude přiblížena na datech pacientů hospitalizovaných v uplynulém roce. Dále představí práci adiktologa, jeho roli v týmu, možnosti a meze v péči o pacienty na zmíněném akutním (a semiakutním) oddělení. V závěrečné části bude prezentována kazuistika, která ilustruje klíčové aspekty této problematiky v klinické praxi.

Autor:	Svetlana Skurtveit, Petter Borchgrevink, Torgeir Gilje Lid, Ingvild Odsbu
Název příspěvku:	Výsledky projektu Prevence opioidní epidemie v Norsku

Pracoviště:	Norwegian Institute of Public Health
Grantová podpora:	No 320360
Klíčová slova:	opioidy na předpis , předávkování, narodne registre, lekari a vzdelavaci intervence, nelékova intervence

Opioidy mohou být krátkodobě účinné při léčbě chronické nenádorové bolesti, avšak jejich dlouhodobé užívání často vede k negativním důsledkům pro pacienty i společnost. Mezi závažné vedlejší účinky dlouhodobé léčby patří riziko předávkování a rozvoj závislosti. Kromě toho chybí robustní důkazy, která by prokázaly, že dlouhodobá léčba chronické bolesti opioidy má významný účinek.

Probíhající opioidní epidemie v USA – způsobená nevhodným předepisováním opioidů pacientům trpícím bolestí – vedla k vážným zdravotním a společenským důsledkům. Několik faktorů, jako je eskalace užívání opioidů u pacientů s chronickou bolestí, rostoucí užívání zejména silných opioidů a nárůst předávkování, naznačují riziko rozvoje opioidní epidemie i v Norsku.

Cílem projektu “Preventing an opioid epidemic in Norway“ (POINT) je poskytnout poznatky pro optimalizaci léčby chronické bolesti, předejít zbytečné eskalaci léčby opioidy, zlepšit kvalitu života pacientů a snížit jejich zátěž nemocemi.

Národních registry poskytují data k identifikaci rizikových faktorů a následků dlouhodobého užívání opioidů. Kvalitativní metody zkoumají pohledy pacientů a ošetřujících lékařů s cílem zlepšit jejich vzájemnou komunikaci. Projekt také hodnotí účinnost vzdělávací intervence zaměřené na praktické lékaře a vyvinul a testuje nelékovou interdisciplinární skupinovou léčebnou intervenci jako alternativu k opioidní léčbě

Autor:	Adéla Stoklasová, Andrea Miklovičová
Název příspěvku:	Kdo s koho
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	ochranná léčba, léčba závislosti
-----------------------	----------------------------------

Výkon závislostních ochranných léčeb je v posledních letech velkým a také kontroverzním tématem. Tento typ léčby není legislativně dobře ukotven, a tak regionálně dochází ke značným rozdílům v nařizování ochranných léčeb, jejich výkonu i způsobu ukončování.

Příspěvek na kazuistice pacienta s nařízenou ochrannou protialkoholní léčbou poukazuje, kam až lze tvořivostí soudu zajít a zamýšlí se nad tím, jaký význam má celý náročný proces pro pacienta, pro společnost a zdali v tomto případě ochranná léčba někoho ochrání.

Autor:	Adéla Stoklasová
Název příspěvku:	Tajemný tianeptin
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	tianeptin, závislost na tianeptinu

Tianeptin (Coaxil) je antidepresivum uvedené na trh ve Francii v 80. letech 20. stol. Ani po více než 30 letech není znám mechanismus jeho účinku. Působí antidepresivně, anxiolyticky, zlepšuje kognitivní funkce. Jako lék je schválen v Evropě, ale nikoli v USA. V USA se nesmí jako léčivo prodávat a v některých amerických státech je jeho prodej zakázán úplně. Kromě jiných receptorů překvapivě působí i na opiátové receptory a vyvolává závislost opiátového typu. V USA jeho zneužívání roste, je vnímán jako vysoce návykový. V ČR se s pacienty závislími na tianeptinu setkáváme spíše vzácně. Zneužívané dávky u této látky překračují doporučené dávkování až stonásobně.

Příspěvek se zamýšlí nad rolí tohoto léku v psychofarmakoterapii, mapuje situaci kolem tianeptinu v zahraničí, nastiňuje problematiku u nás.

Jako příklad je uvedena kazuistika pacienta, který se ze závislosti na tianeptinu opakovaně léčil v Psychiatrické nemocnici v Kroměříži.

Autor:	Romana Suchá, Dagmar Murínová
Název příspěvku:	Prevence závislosti u dětí a léčba vnitřního zraněného dítěte u dospělých
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Kroměříž
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická práce s pohádkovým příběhem, prevence, prevence drogové závislosti u mladších dětí

Přednáška přináší ukázkou terapeutické práce s dětmi s využitím pohádkového příběhu a terapeutické hračky (maňáska) – se zaměřením na prevenci rizikového chování a základní edukaci. K dětem se tak dostávají základní informace a to způsobem, který je pro ně srozumitelný. Problematika rizikového chování (drogy a jiné závislosti) je zde metaforicky ztvárněna temnými bytostmi, které jsou vykresleny tak, aby se s nimi děti nechtěly identifikovat ani přátelit. Příběhy je upozorňují na to, jako jsou tyto bytosti nebezpečné, zákeřné a že „přátelství s nimi“ jim může přivodit vážné problémy.

V rámci přednášky bude představena autorská kniha „Mušlenčiny léčivé pohádky“, která vyjde v květnu 2025 v Albatrosmedia. Ústřední postavou celé knížky je víla Mušlenka, která děti provází všemi příběhy. Společně s ní navštíví 13. komnatu a posvítí si na temné bytosti a hrozbu s nimi spojenou. Tím, že děti poznají temnou stránku konkrétních bytostí (rizikového chování), budou lépe čelit možným nástrahám a nebezpečím. Pohádková víla Mušlenka pomáhá navodit důvěrnou, přátelskou atmosféru, v níž vzniká prostor pro sdílení a otevření se.

Příběhy jsou inspirované učením Virgine Satirové – především metaforou intrapsychického systému „Ledovec“. Pohádková víla pomáhá dítěti spojit se s jeho sebeúctou, která symbolizovaná perlou a tu perlu očistit od bláta, které na ni naházeli jiní nebo on sám.

Autor:	Martin Svoboda, Zuzana Svobodová
Název příspěvku:	Kratom na tři způsoby
Pracoviště:	Centrum duševního zdraví Péče o duševní zdraví z.s.

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	kratom, tradiční medicína, návyková látka, farmaceutické využití

Přednáška bude společným dílem adiktologa Martina Svobody a vědecko-výzkumné pracovnice z farmaceutické fakulty Zuzany Svobodové. Kratom se objevuje v tradiční medicíně, adiktologické klinické praxi a také má potenciál ve farmaceutickém průmyslu. Naše společná otázka zní - je kratom příležitost nebo hrozba a jak na tuto látku pohlížet?

Autor:	Zuzana Svobodová, Martin Svoboda
Název příspěvku:	Gabapentin a pregabalin - možnosti a rizika
Pracoviště:	Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Katedra biologických a lékařských věd
Grantová podpora:	Tento výstup vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti Pharmaceutical Sciences.
Klíčová slova:	gabapentin, pregabalin, lék, abusus, rizika, příležitosti

Příspěvek je společným autorským dílem akademické pracovnice z Farmaceutické fakulty UK a vězeňského adiktologa. Klíčové otázky jsou dvě - v čem spočívá lákavost gabapentinu/pregabalinu pro uživatele návykových látek a s jakou mírou rizika jsou tyto látky spojené?

Autor:	Břetislav Š., Lea Š., Eliška H.
Název příspěvku:	Spirituální zážitek
Pracoviště:	Anonymní alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Anonymní alkoholici

„Spirituální zážitek“ a „Duchovní probuzení“ jsou pojmy, které se často vyskytují a poukazují na změny, které vedou k uzdravení z alkoholismu a jež se projevují mnoha různými způsoby. Spirituální zážitek nemusí mít podobu náhlého a velkolepého zvratu. Po uvědomění si své vlastní spirituality nebo duchovní podstaty svého problému obvykle následuje obrovská změna pocitů a životních postojů. Jak se tedy v členech Anonymních Alkoholiků probouzí spirituální zážitek anebo dochází k duchovnímu probuzení? Odpověď je jednoduchá...

Autor:	Adéla Šálená, Iva Knížková
Název příspěvku:	Lék nebo droga? Terénní spolupráce s klientstvem metadonové substituce – kazuistiky
Pracoviště:	Progressive o.p.s.
Grantová podpora:	Progressive o.p.s.
Klíčová slova:	lék, droga, metadon, substituce, terénní práce, kontaktní centrum

Jsou to právě dva roky, kdy se několikrát týdně setkáváme s klientstvem metadonové substituce. Během těchto dvou let jsme navázali důvěrné vztahy a začali postupně velice intenzivně spolupracovat v rámci Kontaktního centra Progressive. Vycházeli jsme jednoduše z praktické polohy naší kanceláře, která se nachází v blízkosti substitučního centra. Přes poznávání životních příběhů se začaly vynořovat dlouhá léta neřešené zakázky. Díky hybridní formě našeho programu jsme si mohli dovolit uplatňovat v clientské práci přístup case management. Otázku „lék či droga?“ si s klientstvem klademe poměrně často. Klientstvo, které je desítky let na metadonové substituci, samo bilancuje na pomyslné hranici. Jak vypadá tento fenomén v praxi a jak s ním pracujeme v naší službě, vám ukážeme na několika kazuistikách.

Autor:	Josef Šedivý, Olga Hanková, Michal Kouřa
Název příspěvku:	Implementace AI do on-line poradenských služeb
Pracoviště:	SANANIM z.ú.

Grantová podpora:	RVKPZ
Klíčová slova:	AI. implementace, on-line, služby

Rostoucí digitalizace v oblasti psychologického a sociálního poradenství nabízí nové možnosti pro využití umělé inteligence (AI) jako podpůrného nástroje. Tento příspěvek se zabývá implementací AI do online poradenských služeb s cílem zvýšit jejich dostupnost, efektivitu a individualizaci. Zaměřujeme se na hlavní přínosy a výzvy spojené s integrací AI, včetně personalizované komunikace, analýzy velkých objemů dat a poskytování okamžité zpětné vazby. Příspěvek zahrnuje případové studie a první zkušenosti z praxe s nasazením AI chatbotů a nástrojů pro analýzu textových interakcí.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Romana Malíková, Renáta Habiňáková, Elizabeth Nováková, Tomáš Jandáč, Eliška Kodyšová
Název příspěvku:	Projekt IPREV – fungování platformy a zkušenosti jejích uživatelů
Pracoviště:	Univerzita Karlova, 1. LF UK
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci projektu IPREV
Klíčová slova:	IPREV, prevence, evaluace

V průběhu roku 2024 byla v rámci projektu IPREV zadána jeho externí evaluace. Cílem bylo zjistit praktické fungování tohoto projektu a popis potřeb jejích uživatelů, kteří s touto platformou pracují. Participanty výzkumu byli ředitelé škol, školní metodici prevence, školní psychologové, pracovníci veřejné správy, zejm. úředníci, kteří mají v gesci problematiku koordinace primární prevence na krajské a regionální úrovni. Jednalo se o aplikovaný kvalitativní výzkum, který se zaměřil na uživatelské fungování platformy IPREV a na zkušenosti jejích uživatelů pro účely prevence a intervence žáků. Sekundárním záměrem evaluace bylo prozkoumat a vyhodnotit platformu v těch krajích, kde je aktivně používána.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Miroslava Mašlániová, Michal Miovský
Název příspěvku:	Hiropon jako „lék“ válečných strastí a osudů
Pracoviště:	Univerzita Karlova, 1. LF UK
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti HEAS
Klíčová slova:	stimulanci, hiropon, metamfetamin, Japonsko

Užívání návykových látek v historii lidstva je mnohdy protkáno s důsledky prožitých válečných útrap. A to nejen mezi vojáky, ale i civilním obyvatelstvem. Látky, které usnadnily přežití (a další žití) prožitých válečných a poválečných hrůz, byly užívány nejen v průběhu válečných let, ale i jako důsledky prožitých strastí zejména u těch, kteří národů, které válku prohrály. Jedním z příkladů, jak si kompenzační mechanismus v podobě nekontrolovatelného užívání stimulantia může vybrat „svoji“ daň, ukazuje i „drogové krize“ celospolečenských rozměrů, která vznikla v poválečném Japonsku v rámci je užívání hiroponu.

Příspěvek poukazuje na časové a společenské konsekvence užívání hiroponu jak v průběhu války, tak zejména v poválečných časech a instrumenty, kterými byl tento problém řešen.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Miroslava Mašlániová, Michal Miovský
Název příspěvku:	Heroin: fascinující příběh od „všemocného léku“ k návykové látce
Pracoviště:	Univerzita Karlova, 1. LF UK
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti HEAS
Klíčová slova:	heroin, diacetylmorfin, lék, opiát, droga

Heroin syntetizoval poprvé v roce 1874 britský chemik Charles Romley Alder Wright. Za uplynulých 151 let absolvovala tato látka fascinující a neskutečný příběh, který krystalicky ilustruje tenkou hranici mezi lékem a nebezpečnou návykovou látkou. Je příběhem prvotního nadšení „všemocného a univerzálního léku“ – takového, který může být použit pro převážnou část lidských nemocí a neduhů, a to v podstatě v jakémkoli množství, a který byl považován i za lék vhodný k péči o závislé. Rychlé „vystřízlivění“ jež následovalo jako důsledek závažných fyzických i psychických problémů bezbřehého užívání může být určitým mementem i pro současníky.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Miroslava Mašlániová, Michal Miovský
Název příspěvku:	Salvia divinorum
Pracoviště:	Univerzita Karlova, 1. LF UK
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti HEAS
Klíčová slova:	lék, návyková látka, šalvěj divotvorná, salvia divinorum

Salvia divinorum (šalvěj divotvorná, šalvěj aztécká, šalvěj mexická či šalvěj věštická) je víceletá rostlina z čeledi hluchavkovitých. Po tisíciletí je v Mexiku používána v rámci rituálních obřadů pro své psychoaktivní (psychedelické) účinky. Hlavní účinnou látkou je Salvinorin A, který je primárně obsažen v jejích listech. Z tohoto důvodu byla užívána i na našem území bez jakýchkoli restriktivních omezení až do roku 2007, kdy proběhlo trestní řízení proti osobám, které tuto látku nabízely. Na základě tohoto trestního řízení, podaného znaleckého posudku a výsledků odvolacího řízení, byl Salvinorin A zařazen na seznam návykových látek. Cílem příspěvku je stručnou formou popsat okolnosti, které vedly k takovému razantnímu postupu a možnosti této látky v jejím léčebném využití.

Autor:	Nikola Štourač, Soňa Fraňková, Jan Šperl, Kateřina Hejčmanová, Tereza Dianová, Barbara Janíková, Viktor Mravčík
---------------	---

Název příspěvku:	Časný záchyt hepatitidy C u osob užívající drogy injekčně: průběžné výsledky pilotního projektu
Pracoviště:	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Grantová podpora:	Operační program zaměstnanost plus, spolufinancováno EU
Klíčová slova:	Hepatitida C, screening, PWID, VHC

Východiska a cíle: ČR má nízkou prevalenci VHC, avšak PWID představují významnou rizikovou skupinu. Přestože probíhá pravidelný screening, jen málo pacientů zahajuje léčbu DAA a dosahuje trvalé virologické odpovědi. Projekt Národního screeningového centra si klade za cíl popsat kaskádu péče, identifikovat slabá místa a bariéry v léčbě PWID s VHC. Primární cíl je zjistit prevalenci anti-VHC a zajistit napojení na centra léčby VHC; sekundární cíl zahrnuje zahájení a dokončení léčby DAA.

Metodika: Jednoramenný prospektivní projekt probíhá ve 25 nízkoprahových centrech a terénních programech (12/2023–12/2025) s cílem vyšetřit anti-VHC u 3000 PWID. Pacienti s pozitivním screeningem jsou odesíláni k léčbě do 13 specializovaných zařízení.

Výsledky: Za 11 měsíců bylo zařazeno 1581 osob (42,9 % ve věku 30–39 let; 64,5 % mužů, 35,5 % žen). Anti-VHC pozitivitu mělo 31,4 % (496 jedinců), 419 bylo referováno, ale jen 164 podstoupilo vyšetření. VHC RNA pozitivitu mělo 112 jedinců, z nichž 96 zahájilo léčbu. Prevalence cirhózy byla 10,6 %, genotyp 3 byl nejčastější (34,8 %). Dosud léčbu dokončilo 40 pacientů, 15 dosáhlo setrvalé virologické odpovědi.

Závěr: Přechod PWID k léčbě představuje klíčovou mezeru v kaskádě péče. Zřízení specializovaných léčebných center pro PWID a podpora sociálních pracovníků při návštěvách zdravotnických zařízení by mohly zlepšit dostupnost a kontinuitu péče.

Autor:	Jiří Švarc
Název příspěvku:	Zolpidem na cestě „od léku k droze“
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Bohnice

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	zolpidem, závislost na zolpidemu, trestné činy pod vlivem zolpidemu,

Zolpidem byl v 90. letech schválen jako zcela nenávykové hypnotikum „pro podnikatele“.

Brzy se však u mnohých uživatelů vydal na cestu „od léku k droze“ pro svůj vysoký potenciál k závislosti, pro neobyčejnou bezpečnost (snášitelnost enormních dávek), širokou dostupnost (zdání legálního léku), což znamená častou sebe-medikaci jedné z nejčastějších duševních poruch – nespavosti. Autor má jako soudní znalec bohužel široké zkušenosti s kriminálními činy pod vlivem zolpidemu: Od řízení MV pod jeho vlivem, přes sexuální zločiny, až po vraždy.

Budou předneseny mj. 2 kazuistiky vražd pod vlivem zolpidemu. Společně mají to, že soudní znalci i orgány činné v trestním řízení zpravidla vliv zolpidemu podceňují, popř. vůbec neberou v úvahu. Důvodem jsou zanedbatelné hladiny naměřené po činu, které však díky krátkému biologickému poločasu znamenají intoxikaci v době činu. Kazuistiky ilustrují nejen závislostní potenciál, ale i další záležitosti fungování zolpidemu.

Autor:	Juraj Tkáč
Název příspěvku:	Léčba závislosti na kratomu buprenorfinem
Pracoviště:	Ambulance ADIKTA s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Kratom, buprenorfin, ambulantní léčba,

Kratom (*Mitragyna speciosa*) je rostlinný opioidní agonista, jehož užívání se v posledních letech rozšířilo, zejména mezi mladšími jedinci a uživateli hledajícími alternativy k opioidům na lékařský předpis. Přestože je často považován za „přírodní“ a relativně bezpečný, jeho dlouhodobé užívání může vést k rozvoji tolerance, fyzické závislosti a abstinčním příznakům, které připomínají syndrom odnětí opioidů.

V této přednášce se zaměřím na možnosti farmakologické léčby závislosti na kratomu s důrazem na využití buprenorfinu, parciálního agonisty opioidních receptorů. Buprenorfin se běžně používá k léčbě závislosti na opioidech, avšak jeho role v léčbě kratomové závislosti zůstává dosud málo probádaná. Představím klinické zkušenosti s jeho nasazením, včetně indikací, dávkování a možných komplikací. Dále porovnáím účinnost buprenorfinu s jinými terapeutickými přístupy a zaměřím se na specifika kratomové závislosti v kontextu léčby závislostí obecně.

Přednáška nabídne praktický přehled možností terapie s cílem zlepšit přístup k péči pro pacienty se závislostí na kratomu a optimalizovat léčebné strategie v klinické praxi.

Autor:	Juraj Tkáč
Název příspěvku:	Jsou antidepresiva účinná v léčbě závislostí
Pracoviště:	Ambulance ADIKTA s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Antidepresiva, léčba závislosti

Léčba závislostí zůstává významnou výzvou v psychiatrii a adiktologii. Tradiční terapeutické přístupy zahrnují behaviorální intervence a farmakoterapii zaměřenou na specifické mechanismy závislosti. Stále častěji se diskutuje o potenciální roli antidepresiv, zejména selektivních inhibitorů zpětného vychytávání serotoninu (SSRI), inhibitorů zpětného vychytávání serotoninu a noradrenalinu (SNRI) a dalších tříd, jako jsou tricyklická antidepresiva nebo bupropion, v léčbě závislosti na alkoholu, nikotinu či stimulantech.

Tato přednáška se zaměří na přehled současných poznatků o účinnosti antidepresiv v léčbě závislostí. Budu diskutovat jejich mechanismus účinku v kontextu neurobiologie závislosti, jejich přínosy i omezení a porovnáím je s jinými farmakologickými možnostmi. Zaměřím se také na komorbiditu depresivních poruch a závislostí, která může ovlivnit volbu terapie. Cílem přednášky je poskytnout přehled o současném stavu poznání a podnítit kritickou diskusi o místě antidepresiv v léčbě závislostí.

Autor:	Terézia Valachová
Název příspěvku:	Harm Reduction přístup v psychologické práci s dospívajícími a ich rodinami
Pracoviště:	OZ Prima
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Harm Reduction, rodinný systém, užívání návykových látek u dospívajících a dětí, psychologická pomoc

Užívání návykových látek u dětí a dospívajících nie je nový fenomén. Zákonný limit, od kterého nie je užívání některých legálních návykových látek trestné je 18 rokov, no ukazuje sa, že až približne 20 až 30 percent dětí a dospívajících má zkušenosti s užitím nejakej legální nebo nelegální návykové látky ešte před tímto limitom. Experimentování, či pravidelné užívání so sebou přináší množství rizik a je extrémně důležité snažit sa porozumět motivom a správání lidí, kteří siahajú po různých substancích a tiež rešpektovat a vnímat ich aktuální potreby. Harm reduction přístup nie je len práce s aktivními uživateli v teréne, či kontaktem centre. Tento přístup a jeho prvky můžeme použít v širokom spektre tém a problémov. Práve v tomto příspěvku ukážeme formou kazuistiky využitie harm reduction filozofie v psychologické práci s dospívajícími a ich rodinami.

Autor:	Jan Veselý
Název příspěvku:	Dobrá praxe společnosti PREV education v poradenské činnosti pro děti a dospívající v oblasti adiktologie
Pracoviště:	PREV education, s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	děti, závislostní chování, expresivní přístup, prevence

Příspěvek prezentuje zkušenosti společnosti PREV education, s.r.o., která se specializuje na vzdělávací a preventivní aktivity zaměřené na rizikové chování dětí a dospívajících, se zvláštním zřetelem na oblast adiktologie. V

rámci poradenské činnosti se společnost zaměřuje na práci s nemotivovanými klienty a klienty vykazujícími komorbidní závislostní chování, a to jak v oblasti látkových (tabák, alkohol, marihuana, léky aj.), tak i nelátkových (např. nadměrné užívání digitálních technologií) forem závislostí.

Příspěvek představí základní přístupy a metodiky, které PREV education využívá při práci s touto specifickou klientelou. Důraz je kladen na komplexní pohled na klienta, individuální přístup a využití expresivních metod, které pomáhají klientům lépe porozumět vlastním emocím, chování a motivacím. Metody jako práce s metaforou, arteterapie, dramaterapie nebo zážitkové aktivity umožňují vytvoření bezpečného prostoru, ve kterém mohou klienti vyjadřovat své pocity a hledat řešení problémů spojených se závislostním chováním.

V příspěvku bude prezentována konkrétní kazuistika klienta, který se potýkal s komorbidními projevy závislostí jak na legálních látkách (léky, kratom, alkohol, nikotinové a konopné produkty), tak na nelátkových formách (nadměrné užívání sociálních sítí, on-line her). Kazuistika ilustruje, jakým způsobem byla identifikována riziková chování, jaké metody byly

Autor:	Kateřina Zachová, Jaroslav Vacek, Kamil Kalina, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Pašijové hry v terapeutické komunitě pro léčbu závislostí
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF a VFN v Praze
Grantová podpora:	Tento příspěvek vznikl v rámci programu Cooperatio, vědní oblasti HEAS, grant č. 260632 v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu a v rámci institucionální podpory RVO-VFN64165 (VFN). Dále byl podpořen Grantovou agenturou Univerzity Karlovy (projekt č. 201124).
Klíčová slova:	Umělecké terapie, léčba závislostí, terapeutická komunita, Pašijové hry

Východiska: Součástí pravidelného programu Terapeutické komunity Magdaléna jsou i dva bloky umělecké terapie s časovou dotací 90' a 120' týdně. Jedním z výstupů jsou Pašijové hry, které bývají uvedeny jako součást

velikonočních slavností v blízkém městě. Klienti pracují pod vedením terapeuta, cílem ale je, aby velkou část příprav zvládli sami. Určují obsazení rolí, koncepci příběhu, připravují kostýmy a rekvizity, tvoří text i scénář. Jeden z klientů má funkci režiséra. Role, které si klienti vybírají, a způsob, jakým zpracovávají svoji postavu, často odrážejí problémy, které dlouhodobě řeší i v reálném životě. Přípravy inscenace trvají zhruba dva měsíce, před premiérou se zintenzivňují a ovlivňují chod celé komunity. Ukázalo se, že akce, kde se klienti prezentují veřejnosti jako tvůrci kvalitního kulturního programu, jsou účinnou cestou k prolomení bariér a zmírnění předsudků, které často panují na obou stranách. Cíle prezentace: Představit umělecké terapie jako účinný terapeutický nástroj.

Metody: Obsah prezentace vychází z údajů z terapeutického deníku, zúčastněného pozorování, dotazníku s polootevřenými otázkami a rozhovoru s participanty projektu. Sběr dat a jejich zpracování byly založeny na kvalitativních metodách.

Výsledky: Umělecké terapie napomáhají k sebepoznání, budování osobní odolnosti, destigmatizaci a zodpovědnosti vůči okolí a veřejnému prostoru.

Anotace Flash prezentací (řazeno abecedně)

Autor:	Michaela Duffková, Adam Schmidt, Markéta Kořínková
Název příspěvku:	„Režim a pravidla vs. Vstřícnost a environmentální enrichment v soukromé léčbě závislosti“
Pracoviště:	Centrum Alkos
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Léčba závislostí, režim a pravidla, environmentální enrichment, individuální přístup, soukromá adiktologická péče, flexibilita v léčbě, rizika a výhody rozvolnění pravidel, personalizovaná péče

v příspěvku se zaměříme rovnováhu mezi strukturovanými pravidly a individuálním přístupem ke klientovi. Přísný režim tradičně tvoří základ úspěšné léčby závislostí – poskytuje stabilitu, eliminuje rizikové faktory a podporuje zodpovědnost. Současně však může rigidní systém odrazovat klienty, kteří vyžadují větší flexibilitu a respektování individuálních potřeb. Environmentální enrichment a vstřícný přístup nabízejí možnost vytvořit léčebné prostředí podporující motivaci, autonomii a zapojení pacientů do vlastní léčby. Tato strategie však nese rizika, jako je narušení hranic, podpora nevhodného chování nebo oslabení důrazu na abstinenci. Příspěvek se zaměřuje na to, jak v soukromém zařízení pro léčbu závislostí pracujeme s pravidly při zachování terapeutického rámce. Propojením tradičních přístupů a moderních metod soukromá léčebná zařízení mohou otevírat cestu k individualizované péči, která reflektuje potřeby klientů bez ohrožení základních principů léčby závislostí.

Autor:	Renáta Habiňáková, Elizabeth Nováková, Jaroslav Šejvl
Název příspěvku:	Cukr, káva, limonáda...raději čaj!
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, Centrum pro kvalitu
Grantová podpora:	iPREV

Klíčová slova:	energetické nápoje, syntetické kanabinoidy, polosyntetické kanabinoidy, zdravotní rizika
-----------------------	--

Příspěvek je zaměřen na dvě aktuální témata v oblasti veřejného zdraví: energetické nápoje a syntetické či polosyntetické kanabinoidy.

V první části se budeme věnovat složení energetických nápojů, jejich účinkům na lidský organismus a potenciálním zdravotním rizikům. Energetické nápoje jsou oblíbené zejména mezi mladými lidmi, přičemž často obsahují kofein, taurin, cukr, vitamíny a různé stimulanty. Tato kombinace může vést k rychlému vzestupu energie, ale i k nežádoucím vedlejším účinkům, jako je nespavost, zvýšený krevní tlak, nervozita a v extrémních případech i kardiovaskulární problémy. Diskutována bude také role těchto nápojů v kontextu veřejného zdraví a doporučení pro jejich konzumaci.

Druhá část příspěvku se zaměří na syntetické a polosyntetické kanabinoidy, které mohou vyvolávat silné psychoaktivní účinky, nejsou dostatečně prozkoumány, a mohou vést k úzkosti a dalším zdravotním obtížím. Obě kategorie látek si zasluhují pozornost v oblasti veřejného zdraví.

Autor:	Elizabeth Nováková, Renáta Habiňáková
Název příspěvku:	Centrum pro kvalitu Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN
Pracoviště:	Klinika adiktologie, 1. LF UK a VFN
Grantová podpora:	Cooperatio, oblast HEAS
Klíčová slova:	centrum pro kvalitu, zajišťování kvality, standardy, certifikace, doporučené postupy

Aktuální sdělení z oboru informuje posluchače o vzniku Centra pro kvalitu Kliniky adiktologie, kde se zabýváme zejména adaptací evropských a mezinárodních standardů, guidelines a norem do tuzemského systému. Dále připravujeme metodické materiály v oblasti řízení kvality, implementační a evaluační vědy. Efektivní a ověřené zahraniční nástroje bychom rádi implementovali do našeho systému. Navazujeme spolupráce s mezinárodními organizacemi a institucemi zabývajících se kvalitou služeb. V současné době se zabýváme také revizí standardů kvality v prevenci, v

následujících letech bychom se chtěli věnovat implementaci nově vzniklých Doporučených klinických postupů v adiktologii a výzkumem kvality služeb z pohledu klientů, protože jde o málo prozkoumanou oblast. Další oblastí, kterou se zabýváme, je publikační a vzdělávací činnost. Příspěvek shrnuje důvody pro vznik a potřebnost centra a představí vize a plány do budoucna.

Anotace workshopů (řazeno abecedně)

Autor:	Markéta Brunová Meluzínová
Název příspěvku:	Prožitková skupina – setkání s předky
Pracoviště:	Ambulance klinické psychologie a adiktologie Kroměříž
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	meditace, prožitková skupina, rod, rodina, skupinová psychoterapie, sochání, Transformační systemická terapie Virginie Satirové

Workshop bude koncipován jako prožitková skupina v počtu max. 15 osob. Hlavními tématy budou primární triáda (otec – matka – dítě), můj rod, mužská a ženská rodová linie. Doporučujeme pohodlný oděv na prožitkovou práci na koberci. Po úvodním seznamovacím kolečku začneme základní triádou otec, matka a dítě. Dále bude následovat vedená meditace setkání s rodiči – předky - mužskou a ženskou rodovou linií až k počátku. Budeme propouštět „staré“ a vítat „nové“ energie. Pravděpodobně si vyzkoušíme i skupinové sochání – „Hvězda“ a síla mého rodu, „píseň mé krve“. Sdílení prožitků může probíhat v menších 3 členných skupinkách. Workshop má své kořeny v Transformační systemické terapii Virginie Satirové a čerpá ze zkušeností se skupinovou psychoterapií a vedenou meditací. Těším se na společnou spolu-práci.

Autor:	Libor Cinegr, Ondřej Wepper, Martin Kuchař, Jan Horák
Název příspěvku:	Projekce dokumentárního filmu "Sběratelé kratomu"
Pracoviště:	ARKA CZ, z.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	kratom, dokumentární film

Jaká je hranice mezi drogou a lékem?

Dokumentární film o populárním sběratelském předmětu odhaluje svět zeleného prášku, který vzbuzuje kontroverze nejen napříč Českou republikou. Film přibližuje příběh rostliny *Mitragyna Speciosa* a příběhy lidí, jejichž životy ovlivnila – ať už pozitivně nebo s vážnými následky.

Kratom, do roku 2025 v Česku volně prodáváný jako sběratelský předmět, si své místo nenašel na policičkách vedle rodinných relikvií, ale na dně šálků uživatelů. Jeho psychomodulační účinky mají obrovský potenciál, ale také ho činí nebezpečněnávykovou látkou. V automatech dostupný bez věkové kontroly otevřel v české společnosti debatu o regulaci, závislostech i právech na svobodnou volbu.

Film nabízí pohled na tuto látku z mnoha perspektiv – od těch vědeckých až po osobní zkušenosti uživatelů. Rozebere chemickou podstatou kratomu, nastíní jeho pěstování a zpracování v Indonésii, upozorní na rizika spojená s užíváním i jeho léčebný potenciál. Zamyslí se rovněž nad jeho užíváním v kontextu běžně tolerovaných návykových látek, třeba alkoholu. Sběratelé kratomu tak nejsou jen příběhem zelené substance, ale nastavují zrcadlo tomu, jak současná společnost zachází s volně dostupnými látkami.

Součástí projekce bude krátký autorský úvod a následně proběhne diskuze k samotnému dokumentu, která by měla sloužit zároveň jako propojení na prezentaci o tvorbě dokumentu.

Autor:	Jiří Habarta
Název příspěvku:	Mindfulness ve vztazích pro pracovníky v adi službách
Pracoviště:	Adiktologická ambulance prevence a léčby závislostí v Olomouci
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Mindfulness, vztahy, všímavá komunikace

Workshop Mindfulness ve vztazích pro pracovníky v adi službách. Mindfulness je metoda, která si právem vydobyla své místo nejen v praxi péče o klienty pomáhajících profesí, ale také v prevenci vyhoření a zlepšení kvality života pracovníků samotných. Většina mindfulness směrů akcentuje individuální praxi všímavosti každého jednotlivce. Zde prezentovaná

metoda RMT (Relational Mindfulness Training) však přináší rozšíření všímavosti na jednu z nejdůležitějších oblastí našeho pracovního i soukromého života – na vztahy. Na workshopu se seznámíme s individuálními, ale hlavně vztahovými technikami a procvičíme si všímavost v komunikaci s druhým člověkem. Tato všímavá zkušenost může obohatit nejen praxi sociálních pracovníků a pracovníků v přímé péči, ale má potenciál zkvalitnit také vztahy na pracovišti nebo prohloubit vztahy v soukromí. Absolvent workshopu si odnese techniky, ale hlavně princip práce se všímavostí ve vztazích, které může ihned aplikovat ve všech výše zmíněných oblastech svého života. Workshop je ryze praktický a jeho součástí je praxe mindfulness a komunikace ve dvojicích. Workshop je koncipován i pro účastníky bez předchozí zkušenosti s mindfulness.

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	Balintoidní skupina
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK, SANANIM, z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	balintovská skupina – případová práce – pacienti/klienti – supervize – učení a poznání
!!!!	POZOR maximální počet účastníků = 15.

Už více než 40 let jsou na případ zaměřené konsultační a supervizní skupiny podle Michaela Balinta v naší zemi užitečnou a oblíbenou platformou pro sdílení klinických zkušeností a získávání nových pohledů na naše pacienty/klienty, s nimiž si tak trochu nevíme rady nebo nám připadají natolik zajímaví, že se o jejich příběh chceme podělit s kolegy. Balintovy (balintovské, balintoidní ...) skupiny nabízejí příležitost učení a poznání v klasické struktuře, kterou si ovšem každý vedoucí poněkud modifikuje po svém.

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	ČERNÉ LABUTĚ 2025
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK, SANANIM, z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	„černá labuť“ – archetypy – symboly - náhodnost – narativní přístup

Jako „černou labuť“ označuje Nasim N. Taleb neočekávanou událost, která podstatným způsobem zasáhne do příběhu našeho života. Workshop byl poprvé proveden na AT konferenci v r. 2022, v r. 2025 bude aktualizován a bude zahrnovat i reakce pracovníků v pomáhajících profesích na „černé labutě“ předchozích let. Účastníci workshopu budou tuto situaci modelovat pomocí tarotových karet (tzv. Zlatý tarot) a vykládacích karet Madame Lenormand. Karty jsou zde – v tradici autorovy prarabyně Kláry – zásadně používány k probuzení imaginace cestou archetypální a individuální či rodinné symboliky, nikoliv k věštění, předpovídání či k jiným zásahům do osobního prostoru. Maximální počet účastníků = 15.

Autor:	Renata Kuběňová (garantovaná muzikoterapeutka CZMTA)
Název příspěvku:	Muzikoterapie v adiktologii
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Kroměříž
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	muzikoterapie, zvuk, hudba, rytmus, pohyb, prožitek, relax
!!!!	POZOR maximální počet účastníků = 12.

Muzikoterapie podporuje účinnost na emocionální, fyzické, duchovní i sociální úrovni.

Je to velmi účinná metoda při léčbě psychosomatických a komunikačních potíží, přispívá ke zvýšení sebevědomí a sebevyjádření. Dále pomáhá

klientům autenticky prožívat a uvolňovat své emoce, snižuje úzkost, depresi a stres.

Muzikoterapie není o tom, učit někoho hudbě a hudebním dovednostem, ale o využití hudebních prvků k nehudebním cílům.

Na workshopu se seznámíte se základy muzikoterapie včetně indikace a muzikoterapeutických cílů. Vyzkoušíte si různé hudební nástroje, zapojíte své tělo, rytmus a hlas. Zažijete ochutnávku muzikoterapeutických technik a uvědomíte si prožitky z vlastního projevu i interakci ve skupině.

Autor:	Ladislav Marek, Nela Hrušková, Jakub Benda, Josef Miškovský
Název příspěvku:	Definování potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb nadregionálního a celostátního charakteru v ČR
Pracoviště:	ACoRD CZ, z.s
Grantová podpora:	Program „Protidrogová politika“ z rozpočtové kapitoly Úřadu vlády ČR na rok 2025
Klíčová slova:	Nadregionální adiktologické služby, výzkum

Adiktologické služby v České republice pokrývají široké spektrum problémů spojených s užíváním návykových látek a dalším závislostním chováním. Přesto dosud chybí komplexní analýza potřebnosti a dostupnosti služeb na nadregionální a celostátní úrovni. Projekt, realizovaný organizací ACoRD CZ, z.s., a financovaný Úřadem vlády ČR, si klade za cíl tento deficit překlenout prostřednictvím výzkumu, který bude využit pro koncepční rozvoj sítě adiktologických služeb.

Příspěvek představí cíle projektu, metodiku, která zahrnuje kombinaci několika výzkumných metod (desk research, polostrukturovaných individuálních a skupinových rozhovorů atd.). Součástí bude i diskuse nad průběžnými výstupy, včetně definování klíčových indikátorů dostupnosti a kapacit nadregionálních adiktologických služeb. Příspěvek poskytne východisko pro odbornou debatu a zpětnou vazbu, která pomůže zpracovat doporučení do výstupů návrhové části projektu (Návrhu nástroje zajištění dostupnosti adiktologických služeb z hlediska služeb/programů s nadregionálním a/nebo celostátním charakterem).

Autor:	Marika Michajlovičová
Název příspěvku:	Deska rodiny jako nástroj v terapii (nejen) se závislými klienty
Pracoviště:	Ambulance klinické psychologie a adiktologie Kroměříž
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Deska rodiny, Psychoterapie, Systemická terapie, Integrovaná terapie, Projektivní metody
!!!!	POZOR maximální počet účastníků = 12.

Deska rodiny je nástroj vycházející ze systemické terapie, který dle tvrzení systemických terapeutů tak nějak původně „vypadl“ z překladů do české literatury a není proto využíván takovou měrou, jak by si možná zasloužil. Ačkoliv nemám výcvik v systemické terapii, jako integrovaný terapeut ráda poznávám a objevuji nové nástroje. Deska rodiny, jako nástroj, se v mém životě objevila trochu dílem náhody, ale v rámci mé práce v adiktologické ambulanci a soukromé terapii se stala mým častým a neocenitelným pomocníkem.

Účastníky workshopu bych ráda seznámila s tímto nástrojem a nastínila jeho další možná využití – zejména u klientů se závislostí u kterých ho využívám nejen „běžným“ způsobem po vzoru systemické terapie, ale také pro názornější zobrazování si „závislosti“ samotné, hledání spouštěčů, rizikových situací, ale také pro zvědomování zdrojů a cílů či kontraktování zakázky pro společnou práci.

Součástí workshopu bude praktická ukázka práce s tímto nástrojem.

Autor:	Marika Michajlovičová, Karel Kolitsch
Název příspěvku:	Členská intervizní podpora ČAA
Pracoviště:	Česká asociace adiktologů
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Česká asociace adiktologů, intervize

Česká asociace adiktologů letos zahájila pořádání pravidelných intervizních setkání pro své členy. Tato setkání jsou zaměřena na témata související s výkonem profese adiktologa v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a prevence. Setkání probíhají formou online webinářů a konají se v pravidelném čtyřměsíčním intervalu.

AT konference je však jedinečnou příležitostí pro osobní setkání. Máte-li zájem o diskusi, sdílení zkušeností nebo řešení konkrétních témat z praxe přijďte se zúčastnit prvního osobního intervizního setkání České asociace adiktologů. Vítání jsou nejenom členové ČAA.

Autor:	Zuzana Nott, Jan Šulc
Název příspěvku:	„Systém slepých uliček“ aneb témata, o kterých se v adiktologii nemluví
Pracoviště:	Unie Lidí se Zkušeností se Závislostí, z.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Zotavení, Slepé uličky, Léčebný systém, chroničtí pacienti, prevence relapsu

Léčba závislostí by měla vést k zotavení. Co když je ale samotný systém nastavený tak, že místo cesty ven vytváří bludiště slepých uliček? Někteří pacienti roky krouží mezi léčebnami, detoxy a doléčovacími programy, aniž by se skutečně posouvali dál. Jiným systém nabídne léčbu tím, že je nasměruje k celoživotnímu užívání psychofarmak. Kapacity doléčování jsou nedostatečné, prevence relapsu stojí na bedrech jednotlivců a chroničtí pacienti jsou často odepisováni. A to je jen několik slepých uliček, do kterých systém pacienty posílá.

V rámci workshopu společně vytvoříme mapu slepých uliček, kde účastníci označí klíčové problémy, které brání skutečnému zotavení. Budeme pracovat s reálnými kazuistikami, tedy příběhy lidí, kteří v systému „uvízli“ – jaké byly jejich možnosti a existovala pro ně jiná cesta? Na závěr otevřeme živou debatu, kde bude prostor sdílet zkušenosti a hledat možné způsoby, jak podpořit systém tak, aby lidem pomáhal najít cestu ven místo toho, aby je v něm udržoval.

Společně se pokusím najít konkrétní kroky, které mohou pomoci překlenout mezery v péči a přiblížit zotavení znovu na dosah. Co může udělat terapeut, peer pracovník nebo samotný pacient, aby se neocitl v nekonečném kruhu systému?

Závislost by neměla být doživotní diagnóza. Je čas hledat cesty ven.

Autor:	Markéta Novotná, Tereza Kubešová, Anežka Odehnalová
Název příspěvku:	To mám ale, paní učitelko, na předpis!
Pracoviště:	Centrum prevence v Brně, Společnost Podané ruce o.p.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	primární prevence, základní škola, starší školní věk, zneužívání léků, aktuální trendy, návykové látky

Zneužívání léků mezi mladými lidmi je stále aktuální fenomén. Workshop se zaměří na aktuální trendy zneužívání léků mezi českými žáky 2. stupně ZŠ. Na základě výsledků vlastního šetření a analýzy dostupných dat budeme diskutovat o nejčastěji zneužívaných látkách, zdrojích informací a vlivu sociálních sítí na toto chování. Workshop nabídne interaktivní aktivity, včetně osvědčených metod, které využíváme v našich preventivních programech. V neposlední řadě nabídne prostor pro výměnu zkušeností a čerpání inspiraci pro vlastní efektivní preventivní strategie.

Autor:	Hana Pašteková Rupertová
Název příspěvku:	Boj se závislostí pojatý jako CESTA HRDINY: motivace k abstinenci
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Léčení pomocí životního příběhu, monomýtus, motivace k léčbě, terapie zážitkem, expresivní a imaginativní techniky

Pojďme se ponořit do fantazijního světa hrdinů, mýtů, archetypů, který je barvitější a pro drogově závislé zajímavější než jen klasická režimová léčba.

Pojďte si vyzkoušet jak se pomocí expresivních technik, imaginace, práce s zážitkem i práce s bludnými kruhy vydat na novou, lepší cestu.

Léčení pomocí životního příběhu pojatého jako CESTA HRDINY zavedl psychoterapeut a herec Paul Rebillot. Vycházel z tzv monomýtu který představil americký vědec Joseph Campbell který popsal základní schéma, které má většina hrdinských příběhů: volání po dobrodružství, hledání pomocníka, boj s démonem...

Drogově závislí mají za sebou zážitky překračujících běžnou životní zkušenost (což mnohdy bylo motivací k užití) – zpočátku barvitých a pestrých na konci negativních: pády, krachy, život na ulici nebo vězení. Ale touha po zážitcích zůstává – pojetí léčby jako cesty hrdiny jim je nabízí.

Nástup k léčbě a boj se závislostí se totiž dá přirovnat k cestě hrdiny – pacienti musí něco obětovat, nabídnout, aby získali pomocníky pro boj s démonem v podobě drogy. Je potřeba se poprat s úzkostí a strachem, nabýt fyzickou sílu a získat nové vědomosti a zdroje. Mohou pak objevit svou vnitřní sílu a jedinečnost, přestat egocentricky toužit po vlastním uspokojení, vrátit komunitě to, co od ní získali.

Autor:	Roman Pilch
Název příspěvku:	Ode mě k tobě, od tebe ke mně: Bojové umění v terapii závislostí
Pracoviště:	Psychiatrická ambulance Holešov
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	historie, současnost, droga, lék, užívání, zneužívání

Zajímá Vás, jak mohou techniky bojového umění WingTsun přispět k léčbě závislostí? A nebo k osobní rovnováze? Pak přijměte pozvání na tento dynamicky koncipovaný workshop, který Vám zřetelně a jednoduše odhalí zákoutí terapie s pacienty závislími na návykových látkách. Na praktických příkladech si ukážeme, jak lze aplikovat základní principy bojového umění v terapii, a jak může být tato metoda užitečná při práci s klienty, který bojují se závislostí a třeba i s poruchami chování.

Workshop navazuje na myšlenku, že jak láska, tak terapie a bojové umění zahrnují překonávání hranic. Každý pohyb Vám pomůže novým způsobem uchopit témata hranic, odvahy a přijetí. Budeme hovořit a demonstrovat různá pojetí konfliktu, včetně toho, jak mohou být setkání dvou hranic chápána v terapeutickém kontextu. Dozvíte se například, že konflikt nemusí být nutně negativní záležitostí, ale může být prostředkem růstu a porozumění.

Jako účastníci si odnesete poznání, že tyto principy fungují i v adiktologii.

Autor:	Miroslava Prokešová, Jiří Tenk
Název příspěvku:	Kdo pomůže pomáhajícím? Prevence vyhoření jinak...
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	prevence vyhoření, pomáhající profese, péče o sebe, zdroje, hranice

Práce v pomáhajících profesích je výjimečná, náročná a občas neúprosně vysilující. Jak si ale udržet energii a chuť pomáhat, když čelíme náporu emocí, očekávání a stresu? Tento workshop je pozvánkou k zastavení a zamyslení – nejen nad tím, co nás pohání vpřed, ale i nad tím, co nás stojí síly.

Společně se podíváme na téma prevence vyhoření trochu jinak. Žádné univerzální rady nebo návody – místo toho nabídneme prostor k reflexi, sdílení a hledání toho, co funguje právě vám. Pomocí tvorby vlastní „mapy pomáhajícího světa“ se zaměříme na vaše zdroje energie, hranice a „bezpečné přístavy“. V přátelské a kolegiální atmosféře si vyměníme zkušenosti a objevíme jednoduché, ale účinné techniky, které nám mohou pomoci zvládat každodenní tlak.

Přijďte načerpat inspiraci a odnést si konkrétní nápady, které vám mohou dlouhodobě usnadnit život – v práci i mimo ni. Protože kdo pomůže pomáhajícím? My sami, když si dovolíme chvíli péče.

Autor:	Markéta Steklá, Karolína Šteffková
Název příspěvku:	Terapie uměním
Pracoviště:	Adiktologické centrum Kolín, Lektorské centrum Galerie Středočeského kraje GASK
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Dolecování, závislost, skupina, umění, rodina

V rámci ambulantní psychoterapeutické skupiny se nám už třetím rokem daří přenášet dynamiku skupiny do uměleckého prostředí a zapojovat ho do léčebného procesu. Nechat působit nové zkušenosti a zapojovat jiné smysly / nepracovat "jen" slovem.

Frustrace a pocit nespravedlnosti rodinných příslušníků nás vedly k tomu, abychom nechali nahlédnout pod pokličku tajemství terapie uměním i je. Prožít se svými blízkými zážitky mimo běh všedních dnů.

Stejně jako výstava Jana Švankmajera, tak i náš workshop je prodchnut námětem disegno interno čili „vnitřního uspořádání“. Umělcovo obrazotvorné chápání podstaty daného námětu nám pomáhá pochopit podstatu nás samotných?

Autor:	Břetislav Š., Lea Š., Eliška H.
Název příspěvku:	Samořídící skupina Anonymních alkoholiků
Pracoviště:	Anonymní Alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Anonymní Alkoholici
!!!!	POZOR maximální počet účastníků = 20.

Jak si samořídící skupina bez vedoucích zajišťuje své fungování a jakými zásadami a principy se řídí při rozhodování. Prakticky si vyzkoušíme, jak taková samořídící skupina Anonymních Alkoholiků funguje v rozhodování na

jednoduchých příkladech z praxe. Pojdte rozhodovat jako členové AA a co má skupina udělat.

Autor:	David Věchet, Vladimír Kmoch
Název příspěvku:	Ethobotany via ethnomusic
Pracoviště:	Adiktologická ambulance Remedis
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	hudba, psychotropní a psychedelické rostliny, houby a substance

Autoři workshopu v tradiční kombinaci mluveného slova, audiovizuálních ukázek a interakce s účastníky představí specifický pohled na zjevný kontext mezi pěstováním a užíváním rostlin s psychotropním a psychedelickým účinkem /včetně substancí z těchto rostlin vyráběných/ a hudbou v různých oblastech světa a v různých kulturách. Budeme reflektovat historický i aktuální vývoj včetně vlivu globalizace na rozšíření pěstování a užívání uvedených látek a také budeme mapovat souvislosti jak s tradiční folklorní tvorbou tak i s tvorbou moderní a vážnou. Samozřejmostí je také kontext terapeutický /fytoterapie, arte resp muzikoterapie/. Workshop kromě odborného záběru přináší i alternativu večerního programu.

Anotace posterů (řazeno abecedně)

Autor:	Martin Dolejš, Denis Veselý, Natálie Kubínková, Lucie Vavrysová, Roman Procházka
Název příspěvku:	Sebepoškozování u českých adolescentů
Pracoviště:	Katedra psychologie, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci
Grantová podpora:	IGA_FF_2024_006 - Sebepoškozování u českých adolescentů a mladých dospělých
Klíčová slova:	sebepoškozování, adolescence, prevalence

Záměrné sebepoškozování představuje závažný psychosociální fenomén, při němž jedinec vědomě a úmyslně poškozují vlastní tělesnou integritu. Globální rozměr problému dokumentují mezinárodní výzkumy, které odhalují, že přibližně každý pátý člověk má během života zkušenost se sebepoškozováním. Alarmující je zejména rostoucí trend výskytu tohoto jevu mezi mladistvými. Sebepoškozování významně narušuje zdravý psychosociální vývoj jedince a může vést k dlouhodobým následkům v oblasti duševního i fyzického zdraví. Formy sebepoškozování jsou různorodé - od povrchového poškozování kůže přes závažnější formy sebezraňování až po rizikové chování s potenciálně život ohrožujícími následky. Mezi spouštěče patří zejména: Interpersonální konflikty; školní neúspěchy, rodinné problémy, pocity méněcennosti a sociální izolace, traumatické zážitky, psychická onemocnění. Výzkumný projekt byl zaměřen na mapování tohoto jevu u adolescentů ve věku 11-21 let (ISCED 2 a 3). Výzkumný soubor tvořilo několik tisíc náhodně vybraných respondentů ze všech krajů ČR (reprezentativní soubor). Metodologie výzkumu zahrnovala: standardizované dotazníkové šetření (metoda tužka-papír), přímou administraci členy výzkumného týmu, důraz na anonymitu respondentů, komplexní analýzu různých forem sebepoškozování. Získaná data odhalila znepokojivě vysokou prevalenci sebepoškozujícího chování mezi českými adolescenty.

Autor:	Barbara Janíková, Viktor Mravčík
Název příspěvku:	Analýza látek v použitých stříkačkách, projekt ESCAPE
Pracoviště:	Společnost Podané ruce, Brno, Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta, UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	
Klíčová slova:	

Příspěvek představí metodiku a výsledky mezinárodního projektu ESCAPE (European Syringe Collection and Analysis Enterprise), který pod vedením EMCDDA (EUDA) započal v roce 2017 a sdružuje koordinátory, harm reduction experty a laboratorní experty ze zapojených měst Evropy. Jednou ročně probíhá sběr minimálně 150 ks stříkaček v harm reduction programech v každém ze zapojených měst, vzorky jsou laboratorně analyzovány na panel drog a příměsí. Účast v projektu je dobrovolná, ČR se prostřednictvím sběru vzorků v Praze zapojila v roce 2020, v roce 2024 je k dispozici menší počet vzorků z města Brna. Výsledky za ČR ukazují konzistenci trendu nalezených látek, bez nových syntetických drog. Budou představeny výsledky z dalších měst, které vykazují nálezy nových syntetických katinonů, ale i velmi rizikových opioidů jako jsou skupiny fentanylů a nitazenů. Společnost Podané ruce je od roku 2022 spolukoordinátorem sítě ESCAPE.

Autor:	Kateřina Králová
Název příspěvku:	Substituční léčba depotním buprenorfinem
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	substituční léčba – depotní buprenorfin – Buidal

Východiska: Depotní buprenorfinový přípravek Buidal je dlouhodobě působící substituční lék určený k léčbě závislosti na opioidech. Podává se

injekčně jednou týdně nebo jednou měsíčně a musí být aplikován zdravotníkem. V zahraničí je přípravek již široce využíván. Schválen k používání je v rámci Evropy například ve Francii (2021), Finsku (2020) nebo ve Velké Británii (2019). V České republice k jeho využívání pro substituční léčbu zatím nedochází.

Cíl: Cílem je představit depotní buprenorfinový přípravek Buvidal a shrnout závěry ze zahraničních výzkumů z jeho dosavadního používání v léčebné praxi.

Metody: Analýza zahraniční literatury.

Výsledky: Představení výsledků zahraničních studií a zkušeností s léčbou depotním buprenorfinem.

Závěr: Buvidal je další léčebnou alternativou pro léčbu závislosti na opioidech a může být efektivní alternativou substituční léčby také v ČR. Pro další výzkum by bylo vhodné zaměřit se na možnosti léčby přípravkem Buvidal v ČR.

Autor:	Lucia Schlosserová, Lívia Rosová, Tadeáš S. Zborník, Karel D. Riegel
Název příspěvku:	Osobnostní fungování u pacientů se závislostí: podobnosti a specifika ve vztahu k běžné populaci
Pracoviště:	Klinika adiktologie, VFN Praha
Grantová podpora:	Příspěvek na konferenci je napsán v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu č. 260632.
Klíčová slova:	osobnostní fungování, závislost, Alternativní model DSM-5 pro poruchy osobnosti, LPFS-SR, Kritérium B, poruchy osobnosti

Cílem studie bylo prozkoumat osobnostní fungování pacientů se závislostí v porovnání s běžnou českou populací pomocí Škály Osobnostní Funkční Schopnosti – Sebehodnotící (LPFS-SR) a ověřit její psychometrické vlastnosti. Zavedení tohoto nástroje do adiktologické praxe by mohlo přinést významné přínosy pro průběh a efektivitu léčby závislostí. Výzkumný soubor tvořily dvě skupiny: Populace 1 (n = 368) zahrnovala pacienty se závislostí, Populace 2 (n = 497) dobrovolníky z běžné populace. Účastníci (18–75 let) vyplnili demografické údaje, Osobnostní Inventář pro DSM-5 (PID-5) a LPFS-SR metodou tužka-papír. Hodnota Cronbachovy alfy ($\alpha \geq$

0,66) potvrdila vysokou vnitřní konzistenci, korelace s PID-5 se pohybovaly v rozmezí 0,21–0,77. Analýza hlavních komponent (PCA) odhalila jeden komponent vysvětlující 78,21 % variance u Populace 1 a 79,20 % u Populace 2, což odpovídá dřívějším studiím. Mezi muži a ženami nebyly nalezeny statisticky významné rozdíly, kromě dimenze Identity, kde ženy skórovaly signifikantně výše. Na základě výsledků se LPFS-SR jeví jako validní a spolehlivý nástroj s dobrou schopností diskriminace, což z něj činí vhodný nástroj pro hodnocení osobnosti ve výzkumu i klinické praxi u pacientů se závislostí.

Autor:	Břetislav Š., Lea Š., Eliška H.
Název příspěvku:	Mladí lidé v AA – mýty a předsudky versus realita
Pracoviště:	Anonymní Alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Anonymní Alkoholici

Nikdo není příliš mladý na to, aby měl problém s pitím. Anonymní Alkoholici jsou tu pro každého, kdo má pocit, že jeho život nikam nesměruje, že se vymkl kontrole a že to zřejmě souvisí s pitím. Pak to ale nejspíš nebude pouze pocit...

Autor:	Vidličková R., Matzová Z., Čebrová P.
Název příspěvku:	Rizikové užívanie liekov v adolescencii
Pracoviště:	Klinika detskej psychiatrie, Národný ústav detských chorôb
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	adolescencia, lieky

Adolescenti preberajú väčšiu liekovú samostatnosť v období, ktoré je výrazne rizikové z hľadiska užívania látok a rozvoja závislosti. Vzhľadom na

stúpajúcu popularitu užívania liekov mimo medicínskeho účelu môžeme medzi najviac rizikové látky, pri alkohole, nikotínových produktoch a kanabinoïdoch, zaradiť aj lieky. Rizikové sa javia okrem anxiolytík, sedatív, opioidov aj lieky s nenávykovým potenciálom, ako sú antipsychotiká, antidepresíva, analgetiká, laxatíva. Dôvodom na skúmanie tejto témy bol stúpajúci počet predpísaných psychofarmák v tejto vekovej skupine i každodenné intoxikácie liekmi pozorované v klinickej praxi. V príspevku prezentujeme výsledky štúdie realizovanej na Klinike detskej psychiatrie v Bratislave, v ktorej sme zisťovali sklon k rizikovému užívaniu liekov (bez preskripcie lekárom, bez súhlasu zákonného zástupcu, nadužívanie predpísaných liekov) u hospitalizovaných pacientov v kontexte užívania iných psychoaktívnych látok a psychických porúch. Sklon k rizikovému užívaniu látok a liekov sme porovnali s bežnou populáciou adolescentov, v ktorej sme údaje získavali prostredníctvom anonymného dotazníka na stredných školách.

Autor:	David Žák, Benjamin Petruželka
Název príspevku:	Užívání návykových látek v prostředí noční zábavy
Pracoviště:	Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Klinika adiktologie
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	mladá dospělost, rekreační užívání návykových látek, normalizace, aging out, trendy v užívání návykových látek, prostředí noční zábavy

Východiska: Prostředí noční zábavy je spojeno s vyšší prevalencí užívání návykových látek ve srovnání s obecnou populací. Nejčastějšími uživateli jsou mladí dospělí, kteří se nacházejí v dynamické životní fázi. Vzorce užívání, frekvence i motivace se mohou měnit v průběhu času. Cíle: Primárním cílem práce bylo popsat vzorce užívání návykových látek v prostředí noční zábavy a zjistit nové trendy v této oblasti. Sekundárním cílem je analyzovat vztah mezi mladou dospělostí a užíváním návykových látek. Výzkumný soubor: Soubor tvořilo osm respondentů s průměrným věkem 28,4 let. Metody sběru: Data byla sbírána pomocí

polostrukturovaného interview a byl použit kvalitativní design studie. Výsledky: Rekreační uživatelé užívají návykové látky s nižší frekvencí, než je popisováno v obdobné odborné literatuře. Byly identifikovány fenomény normalizace a aging out – samovolné snižování užívání s rostoucím věkem a zvyšující se zodpovědností. Většina respondentů byla se svým vzorcem užívání spokojena a neprojevovala zájem o změnu, přesto se jejich priority přirozeně měnily s věkem. Závěry: Studie přinesla nové poznatky o vzorcích a trendech užívání návykových látek v prostředí noční zábavy. Výsledky mohou přispět k dalšímu zkoumání fenoménů aging out, normalizace a jejich vztahu k mladé dospělosti. Dále mohou být využity pro tvorbu strategií harm reduction v rámci nočního života v České republice.

za finanční podporu děkujeme:

Úřad vlády České republiky

Swixx **BioPharma**
Modern Medicines for All

Accord Healthcare
JK Trading spol. r.o.
EXBIO Olomouc s.r.o.

KNIHA ABSTRAKT

XXXI. ročník celostátní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP a 64. ročník celostátní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP a Sekcie medicíny závislostí Slovenskej psychiatrickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.
Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvů příspěvků
odpovídají autoři.

Editor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Odpovědný redaktor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Technický redaktor: Ing. BcA. Luděk Wellart

V roce 2024 jako účelovou publikaci vydalo nakladatelství:

MAGDALEM, s.r.o.
Třebohostická 564/9
100 00 Praha 10 – Strašnice

Tisk publikace:
JR Soft s.r.o.
Těšínská 1509/64
746 01 Opava

1. vydání
Náklad 300 kusů

ISBN: 978-80-88053-12-5
Neprodejné